

AHBİBaktüel

AKDENİZ HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOUMLAR ve MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

AHBİB, AKDENİZ'İN İHRACAT ŞAMPİYONLARINI ÖDÜLLENDİRDİ

Türkiye'nin ihracatta yüzyılın rekorunu kırdığı 2022'de 2,06 milyar dolar değere ulaşan Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), 2022 Yılı İhracatın Yıldızları Ödül Töreni ile ihracat rekortmenlerini ödüllendirdi. Görkemli törende, deprem bölgesine yardım yağdıran 35 firma onurlandırıldı.

TEDARİKTE AKDENİZ'İN ROLÜ ARTACAK

AHBİB Başkanı Veysel Memiş, küresel gıda sisteminde Akdeniz'in rolünü güçlendirecek stratejik hamlelere hazırlandıklarını açıkladı.

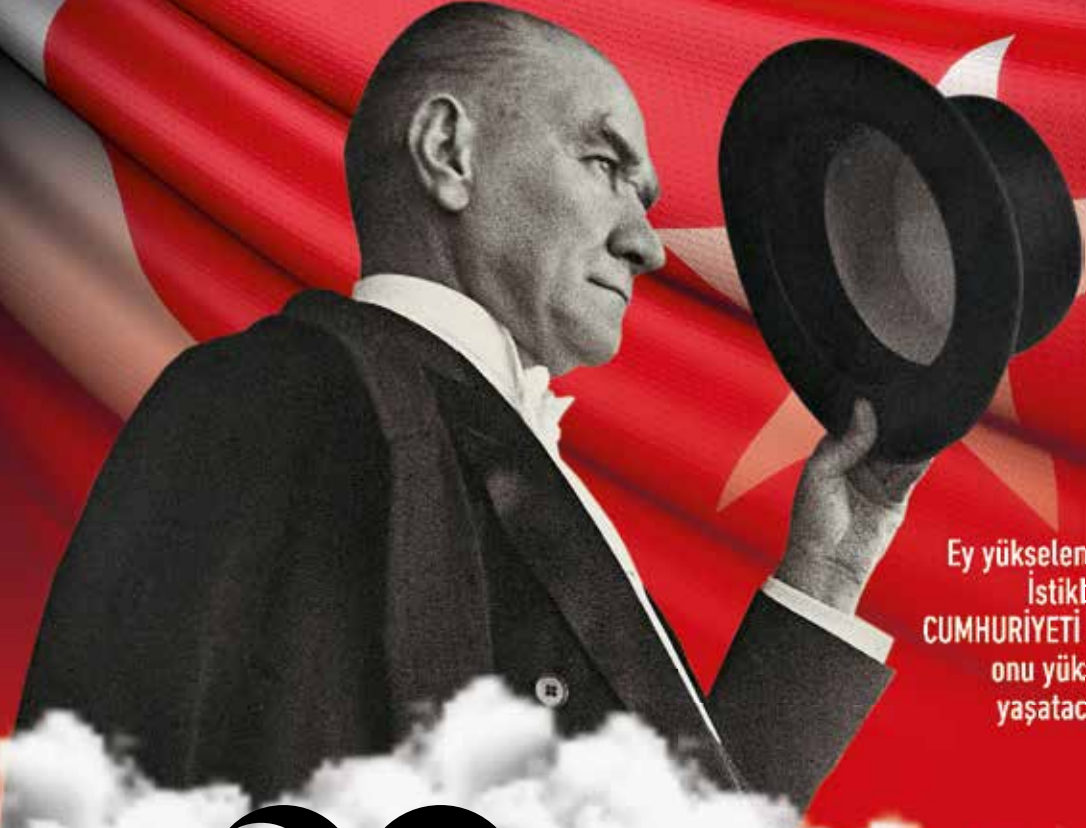
AHBİB İLK
100
İHRACATÇISI

AHBİB, 2022 YILINDA EN
FAZLA İHRACAT YAPAN İLK
100 LİSTESİNİ AÇIKLADI

İNGİLTERE'DE İHRACAT KÖPRÜLERİ GÜÇLENİYOR

AHBİB UR-GE projesi kapsamında 17 firmadan 24 temsilcinin katılımıyla İngiltere'de pazarlama faaliyeti gerçekleştirdi.

CUMHURİYETİMİZ
100 YAŞINDA

Ey yükselen yeni nesil!
İstikbal sizsiniz.
CUMHURİYETİ biz kurduk,
onu yükseltecek ve
yaşatacak sizsiniz.

29 Ekim

CUMHURİYET BAYRAMI

Kutlu Olsun

AHİBİB

AKDENİZ HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI
TOUMLAR ve MAMULLERİ
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun

VEYSEL MEMİŞ

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Milletimizin, özgürlüğü ve bağımsızlığı için vermiş olduğu destansı mücadelesinin bir sonucu olarak medeni toplumlar içinde hak ettiği yeri alması için kurulan Cumhuriyetimiz 100 yaşında. Cumhuriyetimizin 100. yılını kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere canları pahasına Cumhuriyeti kuran kahramanlarımızı saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

Ülkemiz bu yüzyılda sanayiden tarıma, üretimden istihdama ve ihracata kadar önemli kazanımlar elde etti. Şimdi, gelecek 100 yılın "Türkiye Yüzyılı" olması için daha çok çalışma zamanı.

ATATÜRK'ÜN, "ÜLKESİNİ EN ÇOK SEVEN, GÖREVİNİ EN İYİ YAPANDIR." SÖZÜ REHBERİMİZDİR.

AHBİB ihracat ailesi olarak üzerimize düşen bu sorumluluğun bilinciyle hareket ediyor, insanımızın alın ve akıl terinin dünya pazarlarında hak ettiği değeri bulması için var gücümüzle çalışıyoruz. Avrupa'dan Amerika'ya, Asya'dan, Orta Doğu ve Afrika'ya kadar gidilmedik pazar bırakmıyor; kalitesi ve lezzetiyle öne çıkan ürünlerimizin dünya mutfaklarında hak ettiği yeri alması için çaba gösteriyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Ülkesini en çok seven, görevini en iyi yapandır." sözünü kendimize rehber edinerek ülkemize daha fazla döviz kazandırabilmenin gayretini gösteriyoruz. Rusya-Ukrayna Savaşı, uluslararası piyasalarda resesyon kaygıları, yaşanan talep düşüşleri gibi etkenlere rağmen 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 31 artış ile 2,062 milyar dolarlık ihracata imza atmıştık. Bu yılın ilk 9 ayında yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen ihracatımız geçen yılın aynı döne-

mine göre yüzde 10,2 artış ile 1 milyar 592 milyon dolara ulaştı. Bu dönemde en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke 330,7 milyon dolar değer ile Irak olurken bu ülkeyi 107,3 milyon dolar değer ile İtalya, 81,3 milyon dolar değer ile Suriye ve 65 milyon dolar değer ile Cezayir takip etti.

Mevcut pazarlardaki kazanımlarımızı koruyarak daha da artırabilmek için çaba gösterirken yeni pazarlara yönelik çalışmalarımızı da hızlandırıyoruz. Eylül ayında Uzak Doğu'da Çin, Tayvan ve Nepal'de; Güney Amerika'da ise Venezuela, Şili, Brezilya ve Kolombiya pazarlarında 213 kata varan oranlarda rekor artışlara imza attık. İhracat ailemize yeni üyelerin katılmalarına yönelik de özel çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Bu bağlamda uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi kapsamında 3 tane UR-GE projesi yürütüyoruz. AHBİB olarak İngiltere pazarından daha fazla pay alabilmek için bu ülkeye yönelik ticari heyet düzenledik. Almanya'nın Köln şehrinde düzenlenen, sektörün en büyük fuarlarından Anuga'da yerimizi alarak fuarda standı olmayan firmaların ikili görüşmelerini yapabilmelerine imkan sağladık.

Kasım ayında ABD'nin Şikago kentinde düzenlenecek PLMA Fuarı'nda da yerimizi alacağız. Birlik olarak bakliyat ile ilgili çalışmalarımıza Anadolu'muzun bir değeri olan bulgur ürünümüze yönelik hedef pazar olarak belirlediğimiz Rusya, Endonezya ve İran'da özel tanıtımlar ile devam edeceğiz. Türkiye milli katılımını gerçekleştirmek üzere fuar arayışımızı çok kısa zamanda netleştireceğiz.

Hedeflerimiz büyük. Bu hedefleri gerçekleştirerek Cumhuriyetimizin 2. yüzyılının dünya genelinde, "Türkiye Yüzyılı" olması için var gücümüzle çalışacak azim ve kararlılığa da sahibiz. Hiç kimsenin şüphesi olmasın ki; AHBİB olarak üzerimize düşen sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirerek yeni ihracat rekorları kırmaya devam edeceğiz.

AHBİBaktüel

SAHİBİ

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Adına
Veysel Memiş

YAYIN KURULU

Hüseyin Tekin, Selçuk Akıllı, Şahin Sayılır, Serdar Yıldızgözer, Mehmet Bulanık, Hayrettin Orğun, Cemalettin Çalışkan, Şerafettin Bulut, Bilal Arar, İlyas Özdiğer

SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Ali Erkan

YÖNETİM YERİ

AKİB Limonluk Mah. Vali Hüseyin Aksoy Cad. No: 4 33120
Yenişehir / MERSİN
Tel: (0324) 325 37 37
Faks: (0324) 325 41 42
Web: www.akib.org.tr
e-posta: info@akib.org.tr

YAPIM

NAR PR

Medya İletişim Danışmanlık

Nar PR Medya İletişim Danışmanlık Ltd. Şti.

YAYIN DİREKTÖRÜ

Recep Şenyurt
senyurt@narprmedya.com

EDİTÖR

Nadide Akın
Büyüamin Yıl
narpr@narprmedya.com

İLETİŞİM

Reşatbey Mah. Atatürk Cad. Gen İş Merk. Bina No:22 Kat:2 No:203(6)
Seyhan/ADANA
Tel : (0322) 606 54 59-79
e-posta: narpr@narprmedya.com

BAŞKI - ÇİLT

Plusone Basım
100 Yıl Mah. Massit Matbaacılar Sitesi 3. Cad. No: 221 34204
Bağcılar / İSTANBUL

- AHBİB Aktüel Dergisi AHBİB adına NAR PR MEDYA İletişim Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından yayıma hazırlanmaktadır.
- AHBİB Aktüel, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından üç ayda bir yayımlanır ve ücretsiz dağıtılır.
- AHBİB Aktüel'de yer alan imzalı yazılar, yazarların kişisel görüşleridir, AHBİB'i bağlamaz.
- AHBİB Aktüel'de yer alan yazılar ve fotoğrafların her türlü telif hakkı AHBİB'e aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

AHBİB, ANUGA'YA 40'I AŞKIN ÜYESİYLE ÇIKARMA YAPTI

13 > Haber

BULGUR, DÜNYANIN "ALTIN İNCİSİ" OLMA YOLUNDA

14 > Haber

DİCLE GIDA, "EN HIZLI YÜKSELEN" İHRACAT ŞAMPİYONU

16 > Kadın Girişimci

DENİZ FEDAİ, KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNDE BAŞARI HİKÂYELERİ YAZİYOR

18 > Haber

BAKLIYAT SEKTÖRÜ DÖKME LİMAN BEKLİYOR

20 > Haber

PASTAVİLLA, 43 ÇEŞİT MAKARNAYI 100'E YAKIN ÜLKEYE İHRAÇ EDİYOR

21 > Haber

TAT NIŞASTA, "LİZİN" ÜRETİMİYLE BİR İLKE İMZA ATACAK

32 > Haber

HATİPOĞLU BAKLIYAT, ÜÇÜNCÜ KUŞAKLA İHRACATA AÇILDI

35 > Haber

AZİM UN, DENEYİM VE OTOMASYONU BİRLEŞTİRDİ

38 > Haber

KAPASİTE ARTIRAN ROYAL YEM, 25 ÜLKEYE İHRACAT HEDEFLİYOR

40 > Haber

DEMİRKOLLAR, YENİ YATIRIMLARLA GÜÇLENİYOR

41 > Haber

KURUYEMİŞ ÜRETİCİSİ ELMAS NUTS GIDA, "GÜVEN" İHRAÇ EDİYOR

36 > Araştırma

RUSYA PAZARINDA 3,3 MİLYAR DOLARLIK POTANSİYEL VAR

MTB Başkanı
Abdullah Özdemir

“BAKLIYATA POZİTİF AYRIM BEKLİYORUZ”

Tarımsal üretimin planlanması hakkında yönetmeliği değerlendiren MTB Başkanı Abdullah Özdemir, “Bakliyat çeşitleri, sahip olduğu faydalar ile yeni üretim planlamasında önemli bir rol oynayabilir ve üretimde sıçrama yaratabilir.” dedi.

Mersin Ticaret Borsası (MTB) Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan tarımsal ürün planlaması hakkındaki yönetmeliğin yürürlüğe girdiğini, bu konuda bakliyat çeşitlerine, faydaları doğrultusunda pozitif ayırım yapılmasını beklediklerini söyledi.

Bundan böyle üretim planlamasına konu olan ürün ve ürün gruplarının Bakanlık tarafından belirleneceğini, asgari ve azami üretim miktarlarına havza veya işletme bazında yine Bakanlıkça izin verileceğini kaydeden MTB Başkanı Abdullah Özdemir, “Yeni yönetmelik, bakliyat sektörünün gelişimi için önemli avantajlar barındırıyor. Bakanlığımız; üretim planlamasının yapılmasında iklim değişikliğini, arazilerin sulama imkânlarını, arz ve talep dengesini, yeterlilik oranlarını ve münavebe olanaklarını temel alacağını açıkladı. Bakliyat ise tüm bu alanlarda sahip olduğu faydalar ile yeni üretim planlamasında önemli bir rol oynayabilir ve üretimde sıçrama yaratabilir.” dedi.

“Su kısıtlı alanlarda nohut ve mercimek öncelikli olmalı”

Üretim izni kriterlerinde yer alan iklim değişikliği ve arazilerin sulama imkânlarının günümüzde ve gelecek yıllarda tarımsal üretimde en önemli başlıklardan

biri olacağıının altını çizen Başkan Özdemir, “Dünya su stresi haritasına göre ülkemiz su kıtlığı ve iklim krizinden etkilenme açısından yüksek riskli kategoride bulunuyor. 580 bin ton ile nohut, 445 bin ton ile mercimek, ülkemiz bakliyat üretiminin yüzde 78’ini oluşturuyor. Her iki ürünün de su gereksinimleri birçok ürüne kıyasla uygun olduklarından su kısıtlı bölgeler için ideal ürünlerdir. Yeni üretim planlamasında her iki ürünün de bu özelliklerinin dikkate alınarak öncelik bulmasını umuyoruz.” diye konuştu.

“Münavebeli ekim için bakliyat çeşitleri teşvik edilmeli”

Yönetmeliğe göre sulanan alanlarda en az üçlü, kuru alanlarda ise en az ikili münavebeyi içeren ekim nöbeti hazırlanacağını kaydeden Başkan Özdemir, şunları söyledi: “Bakliyat toprağı azot bakımından zenginleştirerek kimyasal gübreye olan ihtiyacı büyük ölçüde azaltır. Ayrıca aynı topraktan sürekli ve yüksek verimde ürün alınmasını sağlar. Bu doğrultuda sulanan alanlarda üçlü münavebe sistemi içinde kuru fasulye, kuru alanlarda ise ikili münavebe sistemi kapsamında nohut ve mercimek ekimi teşvik edilmelidir. Ayrıca bakliyat, yönetmelikte yer verildiği üzere “özel mevzuatı çerçevesinde münavebe zorunluluğı olan” ürünlere dâhil edilmeli ve öncelik verilmelidir.”

“Bakliyat üretimini ikiye katlayabiliriz”

Türkiye’de yıllık bakliyat üretiminin yaklaşık 1 milyon 308 bin ton olduğunu, TÜİK’in tahminlerine göre üretimin 2023’te aynı seviyede gerçekleşmesinin beklendiğini dile getiren Özdemir, şöyle dedi: “1980’li yıllarda olduğu gibi 2 milyon tonu aşkın üretim seviyesine ulaşma ve bu üretim hacmini işleme potansiyelimiz bulunmaktadır. Bakanlığımızdan beklentimiz üretim planlamasına konu ürün ve ürün gruplarının belirlenmesinde, asgari ve azami üretim miktarlarına havza veya işletme bazında izin verilmesinde bakliyata faydaları doğrultusunda pozitif ayırım yapılmasıdır. Yönetmeliğimizin amacı olan tarımsal üretimin öngörülebilir ve yönetilebilir olması ortak arzumuzdur. İlgili yönetmeliğin taviz verilmeden uygulanarak, oluşturulacak kurul ve komitelerin sektör ile uyum içinde çalışmasıyla en kısa zamanda olumlu sonuçlar alınmasını temenni ediyoruz.”

1,3
MİLYON
TON

Türkiye'nin
yıllık bakliyat
üretimi

9 AYLIK SEKTÖR İHRACATI 9,2 MİLYAR DOLARI AŞTI

2023 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 163 milyar dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye, aynı dönemde hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamullerinde 9,2 milyar dolar gelir elde etti. Geleneksel pazarlarda etkinliğinin yanı sıra pazar çeşitliliğini artırmaya yönelik ürün tanıtımı ve pazarlama faaliyetlerinde önemli hamleler yapan AHBIB, yılın 9 ayında yüzde 10 artışla 1 milyar 591 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Türkiye'nin bitkisel ürünler ihracatında lokomotif konumundaki hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü 2023 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ülke ekonomisine 9,2 milyar dolar döviz kazandırdı. 2023 yılı Ocak-Eylül ayları arasında 217 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştiren sektör geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 11,9 oranında artış sağladı.

Eylül ayında 1 milyar 223 milyon dolar ihracat gerçekleştiren ve üçüncü çeyrek itibarıyla 9 milyar 205 milyon dolar değere ulaşan Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 9 ayında ağırlıklı olarak Orta Doğu, Afrika ve Avrupa Birliği ülkelerinde etkin oldu. Ülke gruplarına göre yapılan değerlendirmede sektör ihracatının yüzde 33,9'u Orta Doğu pazarlarında gerçekleşti. Yaklaşık 3 milyar 120 milyon dolar hacme ulaşan Orta Doğu ülkelerinin ardından 2 milyar 49 milyon dolar ve yüzde 22,3 pay ile Afrika ülkeleri ikinci sırada, 15 milyar 511 milyon dolar ve yüzde 16,4 pay ile Av-

rupa Birliği ülkeleri üçüncü sırada yer aldı. Söz konusu dönemde Orta Doğu'da yüzde 2,9 oranında düşüş yaşayan sektör, ihracat hacminde en güçlü artışları Avrupa Birliği, diğer Avrupa ülkeleri ve eski Doğu Bloku pazarlarında kaydetti.

Sektörün lider pazarları Irak, İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri

Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün 2023 yılı Ocak-Eylül dönemi ihracatı ülkelere göre incelendiğinde ön önemli pazarlar Irak, İtalya, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Suriye ve Rusya oldu. 2023 yılı 9 aylık sektör ihracatının yüzde 16'sını oluşturan Irak'a yönelik dış satım değeri 1 milyar 501 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. İtalya, yüzde 7 pay ve 637 milyon 905 bin dolar değer ile ikinci sırada, ABD, yüzde 6 pay ve 519 milyon 263 bin dolar değer ile üçüncü sırada yer aldı. Bu ülkelerin ardından 322 milyon 572 bin dolar değer ile Suriye dördüncü, 259 milyon 743 bin dolar değer ile Rusya beşinci oldu.

İhracat hacminde en güçlü artış İtalya pazarında yakalandı

Söz konusu dönemde sektör, 120'den fazla ülkede ihracat hacminde artış kaydetti. 2023 yılı Ocak-Eylül ayları arasında ihracat hacminde en güçlü artışın yakalandığı ülke İtalya oldu. Türkiye, yılın 9 ayında İtalya pazarında yüzde 1.400 artışla 637 milyon 905 milyon dolar değere ulaştı. İtalya'nın ardından yüzde 513 artış ve 162 milyon 612 bin dolar değer ile Suudi Arabistan, yüzde 328 artış ve 4 milyon 924 bin dolar değer ile Uruguay pazarları geldi. Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün ihracat hacminde anlamlı artışlar yakaladığı diğer ülkeler İspanya, Beyaz Rusya, Endonezya, Avusturya, Tayvan, Güney Sudan, Surinam, Papua Yeni Gine ve Palau oldu.

En yüksek ihracat değerlerine pastacılık ürünlerinde ulaşıldı

Yılın 9 ayında 10 milyon 603 bin ton ürünü dünyanın dört bir yanına pazarlayan Türk hububat, bakliyat, yağlı to-

humlar ve mamulleri sektörü, en yüksek ihracat değerlerine pastacılık ürünleri, değirmencilik ürünleri ve bitkisel yağlarda ulaştı. Pastacılık ürünlerinde yüzde 2 artışla 1 milyar 893 milyon dolar, değirmencilik ürünlerinde yüzde 1 artışla 1 milyar 460 milyon dolar, bitkisel yağlarda yüzde 24 azalışla 1 milyar 215 milyon dolar ihracat gerçekleştirildi. Alt ürün grupları incelendiğinde 2023 yılı Ocak-Eylül ayları arasında en çok ihraç edilen ürün ayçiçek tohumu yağı, buğday unu, buğday ve mahlut, çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları ve kakaosuz şeker mamulleri oldu.

AHBİB'in 9 aylık ihracatı yüzde 10 artışla 1,6 milyar dolar

Geleneksel pazarlarda etkinliğini artırmanın yanında pazar çeşitliliğini artırmaya yönelik ürün tanıtımı ve pazarlama faaliyetlerinde önemli hamleler yapan Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), 2023 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 1 milyar 591 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. 2023 yılı Ocak-Eylül

ayları arasında 172 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştiren AHBİB, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10 düzeyinde artış elde etti.

Üçüncü çeyrek itibarıyla Meksika pazarında rekor artış yakalandı

İhracat ana pazarları Orta Doğu, Avrupa Birliği, Amerika pazarları olan AHBİB, üçüncü çeyrek itibarıyla Asya ve Okyanusya ülkelerinde ihracat hacminde artışlar yakaladı. Söz konusu dönemde AHBİB en yüksek değerlere Irak, İtalya ve Suriye pazarlarında ulaştı. Bu ülkeleri Cezayir, İran, Sudan ve Almanya takip etti. AHBİB, Irak'a 330 milyon 770 milyon

dolar, İtalya'ya 107 milyon 286 bin dolar, Suriye'ye 81 milyon 335 bin dolar ihracat gerçekleştirdi. AHBİB 9 aylık ihracatında ihracat hacminde en güçlü artışı Meksika pazarında yakaladı. Birlik, Meksika pazarında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 2 bin 336 artışla 2 milyon 25 milyon dolar değere ulaştı. AHBİB'in söz konusu dönemde ihracat hacminde anlamlı artışlar sağladığı ülkeler incelendiğinde; İtalya, Cezayir, İran, Suudi Arabistan, İspanya, Tunus, Somali, Umman, Yunanistan, Avusturya, Kenya, Fas, Venezuela, Tanzanya, Tayvan, Portekiz ve Kazakistan üst sıralarda yer aldı.

AHBİB'in 2023 yılı 9 aylık ihracatını kırmızı mercimek sırtladı

Ocak-Eylül ayları arasında 2 milyon 164 bin ton ürünü küresel pazarlarda değerlendiren AHBİB, en yüksek ihracat değerlerini bakliyat, hububat, şeker ve şeker mamullerinde elde etti. Birlik, yüzde 3 artışla 452 milyon 687 bin dolar bakliyat, yüzde 1.012 artışla 265 milyon 198 bin dolar hububat, yüzde 8 artışla 150 milyon 391 bin dolar şeker ve şeker mamulleri ihracatı gerçekleştirdi. Alt ürün grupları incelendiğinde yılın 9 ayında AHBİB'in ihracatını kırmızı mercimek sırtladı. Birlik, söz konusu dönemde kırmızı mercimek ihracatından ülke ekonomisine 264 milyon 52 bin dolar kazandırdı.

SEKTÖRÜN 9 AYLIK İHRACAT PERFORMANSI ÜLKELERE GÖRE DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE EN ÖNEMLİ PAZARLAR IRAK, İTALYA, ABD, SURIYE VE RUSYA OLDU.

“AKDENİZ’İ YENİ BİR TİCARET GÖLÜ HÂLINE GETİRECEĞİZ”

Türkiye Gıda Platformu’nun tam desteğiyle gerçekleştirilen World Food İstanbul’da, yeniden kurgulanan küresel gıda sistemi ve ticaret zincirine yönelik yeni bir vizyon ortaya koyan AHBİB Başkanı Veysel Memiş, “Hinterlandımızdaki Akdeniz’i deniz olmaktan çıkartarak yeni bir ticaret gölü hâline getirmek için girişimlerimiz bulunuyor. Yakın zamanda çalışmaları tamamlanacak olan bu girişim ile Akdeniz ülkelerini yeni bir platformda bir araya getirerek yeni ticaret yolları kurmayı planlıyoruz.” dedi.

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB) Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş, Uluslararası Gıda Ürünleri Teknolojileri Fuarında (World Food İstanbul) yaptığı konuşmada küresel gıda sisteminin yeniden kurgulandığını, ticaret zincirinde yeni dönemin teknolojik değişimler, rekabet, üretim ve lojistik alanlarında boyutlanacağını belirterek, Akdeniz’in rolünü güçlendirecek stratejik hamlelere hazırlandıklarını açıkladı. Başkan Veysel Memiş, “Hinterlandımızdaki Akdeniz’i yeni bir ticaret gölü hâline getirmeyi hedefliyoruz.” dedi.

Tüyap Kongre ve Fuar Merkezi’nde 6-9 Eylül 2023 tarihleri arasında 31’inci gerçekleştirilen Uluslararası Gıda Ürünleri Teknolojileri Fuarında (World Food İstanbul) stant açan 38 ülkeden 1.117 firma sektördeki son yenilikleri ve gıda trendlerini sergileme ve keşfetme imkânı sağladı. Toplamda 19 bin 543 uluslararası ziyaretçi ağırlayan fuar, 73 ülkeden profesyonelleri buluşturdu. Azerbaycan, Brezilya, Fransa, Yunanistan, İsrail, Ürdün, ABD, Katar, İngiltere, Güney Afrika, Sırbistan, Bulgaristan, Almanya ve Kuveyt başta olmak

üzere dünyanın dört bir yanından gelen 800’e yakın yabancı satın almacı, Türk firmalarla yeni ticaret köprüleri kurdu.

Türkiye Gıda Platformu tam destek verdi

TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu ve bünyesinde bulunan tüm ihracatçı birlikleri, Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu ve Ev Dışı Tüketim Tedarikçileri Derneği’nin güçlerini birleştirerek kurduğu Türkiye Gıda Platformu’nun tam destek verdiği World Food İstanbul, yerli üreticilerin ihracat potansiyellerini artırmak için önemli bir fırsat sundu. Bunun yanı sıra fuar, organizasyon sürecinde gerçekleştirilen oturumlarla, sektöre dair hedeflerin paylaşıldığı bölgesel ve uluslararası bir vizyon platformu özelliğini bu yıl da güçlendirdi.

“İhracatın Kalbindeki Gıda Sektörü ve 2024 Yol Haritası” tartışıldı

Fuarın ilk gününde Türkiye Gıda Platformu’nun kurucu yöneticileri ile “Başkanlar Oturumu” gerçekleştirildi. “İhracatın Kalbindeki Gıda Sektörü ve 2024 Yol Haritası” başlıklı panelde konuşan AHBİB

Başkanı Veysel Memiş, küresel pazarlarda değişen rekabet koşulları ve yeni tedarik zinciri üzerine önemli değerlendirmeler yaptı. Başkan Veysel Memiş, pandemi etkileri ve Ukrayna-Rusya Savaşı ile birlikte dünya genelinde gıda krizlerinin derinleştiğini, korumacı politikaların tetiklenmesi ile artan gıda milliyetçiliği nedeniyle rekabet şartlarında hızlı bir değişim yaşandığını belirtti.

“Küresel pazarlarda yeni bir inisiyatif yaratmak için girişimlerimiz var”

AHBİB olarak yeni dünya düzeninde küresel pazarlarda yeni bir inisiyatif yaratmak için girişimler üzerinde çalıştıklarını duyuran Başkan Veysel Memiş, ticaret zincirinde yeni dönem uygulamaları, teknolojik ilerlemeler ve değişen tüketici beklentileri gibi faktörlerle birlikte ortaya çıkan yenilikçi yaklaşımları çok yakından takip ettiklerini dile getirdi. Başkan Veysel Memiş, “Bu bağlamda, hinterlandımızdaki Akdeniz’i deniz olmaktan çıkartarak yeni bir ticaret gölü hâline getirmek için girişimlerimiz bulunuyor. Yakın zamanda çalışmaları tamamlanacak olan bu girişim ile Akdeniz ülkelerini yeni bir platformda bir araya getirerek yeni ticaret yolları kurmayı planlıyoruz.” dedi.

“Yol haritası; teknoloji, rekabet, üretim ve lojistik konularında şekillenecek”

Ticaret zincirinde yeni dönem yol haritasının teknolojik değişimler, rekabet, üretim ve lojistik konularında şekilleneceğini belirten Başkan Veysel Memiş, şunları söyledi: “İlk boyut, teknolojik alandaki değişimlerdir. Blok zinciri teknolojisi bunlardan birisidir. Ticaret zincirinde, blok zinciri teknolojisi, tedarik zinciri aşamalarının izlenmesi, kayıt altına alınması ve güvenilirlik sağlanması için

AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş

kullanılmaktadır. Ürün kaynaklarının takibi, sertifikalandırma süreçleri, tedarikçi yönetimi gibi alanlarda blok zinciri teknolojisi kullanılarak şeffaflık artırılmaktadır. Bu konu şu an için oldukça yeni bir alan olmakla birlikte çok hızlı şekilde büyümektedir. Yapılan öngörüler blok zinciri teknolojisinin tedarik zincirinin en önemli argümanı olacağı yönündedir. Diğer husus ise dijital dönüşüm olarak görülmektedir. Hızla değişen dijital teknoloji, tedarik zincirinde de yepyeni bir alanı kullanıcılarına açmaktadır.”

Tedarik zincirinde yeni dönemde öne çıkan bir başka unsurun “büyük veri analitiği” olduğunu dile getiren Başkan Veysel Memiş, bu teknolojinin tica-

ret zincirindeki verilerin analiz edilmesi, işletmelerin daha iyi kararlar almaları ve verimliliklerini artırmaları için önemli bir araç olduğunu söyledi. Başkan Veysel Memiş, “Büyük veri analitiği; tedarik zinciri verilerini inceleyerek talep tahmini, stok yönetimi, tedarikçi performansı değerlendirilmesi gibi konularda fayda sağlıyor. Gerçek zamanlı veri analitiği sayesinde, tedarik zinciri süreçlerindeki sorunlar daha hızlı tespit ediliyor ve etkin çözüm için doğru müdahaleler yapılabiliyor.” diye konuştu.

“İnsansız yeni tedarik zincirinde bağlantıları yapay zekâ kuracak”

Tedarik zincirinin yeni dönemdeki temel malzemesinin Endüstri 4.0 olacağına altını çizen Başkan Veysel Memiş, fiziksel nesnelerin internete bağlanması ve birbirleriyle iletişim kurması anlamına

gelen bu yeni araç sayesinde insansız yeni tedarik zinciri bağlantıları kurulacağını söyledi. Başkan Veysel Memiş, ticaret zincirinde verimliliği artırmak, operasyonel süreçleri otomatikleştirmek ve karar alma süreçlerini iyileştirmek için yapay zekâ ve makine öğrenimi teknolojilerinin kullanılmaya başladığını dile getirdi. Başkan Veysel Memiş, “Yepyeni bir süreci de başlatan bu durum; talep tahmini, envanter yönetimi, lojistik optimizasyonu, müşteri hizmetleri ve kişiselleştirilmiş pazarlama gibi alanlarda önemli bir rol oynamaya başlamıştır.” dedi.

Yeni ticaret zincirindeki diğer önemli halkanın sürdürülebilirlik ve yeşil tedarik konularını kapsadığını aktaran Başkan Veysel Memiş, geri dönüşüm, enerji verimliliği, karbon ayak izi azaltma gibi uygulamaların da teşvik edildiğini belirtti. Başkan Veysel Memiş, toprak varlığı sabit olduğu için üretim yapılacak tarım arazilerinin korunması ve verimin artırılması için yeni tekniklerin geliştirilmesi gerektiğini, su kaynaklarının korunmasına yönelik ortak akılla projeler geliştirilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

AHBİB, İNGİLTERE'DE YENİ İHRACAT KÖPRÜLERİ KURUYOR

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), UR-GE projesi kapsamında 17 firmadan 24 temsilcinin katılımıyla İngiltere'de pazarlama faaliyeti gerçekleştirdi. AHBİB Başkanı Veysel Memiş, sektör özelinde 10 milyar doları aşkın ihracat potansiyeli bulunan Birleşik Krallık pazarında Türkiye'nin 168 milyon dolarlık performansını çok daha yukarılara çıkarmayı hedeflediklerini belirtti.

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), üye firmaların devlet yardımlarından etkin şekilde yararlanmalarını sağlamak ve pazarlama kabiliyetlerini geliştirmek amacıyla Ticaret Bakanlığı'nın teşvikiyle yürütülen Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Projesi (UR-GE) kapsamında İngiltere'ye yönelik pazarlama etkinliği gerçekleştirdi. Bisküviden marmaraya, şekerli ve çikolatalı ürünlerden gıda müstahzarlarına 10 milyar doları aşkın ithalat hacmine sahip Birleşik Krallık

pazarında daha etkin olmayı hedefleyen AHBİB üyeleri, İngiltere'de yerleşik ithalatçılar, ihracatçılar, toptancılar, süpermarket zincirleri ve sektörde faaliyet gösteren kuruluşlarla bir araya gelerek yeni ticaret köprüleri kurdu.

Piyananın nabzını tuttular

AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş liderliğinde 13-16 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen İngiltere Yurt Dışı Pazarlama Faaliyeti'ne UR-GE projesinde dâhil olan 17 firmadan 24 temsilci katıldı. Başkan Veysel Memiş ve beraberindeki

AHBİB Yönetim Kurulu Üyeleri, UR-GE projesi katılımcıları, etkinliğin ilk gününde Türkiye'nin Londra Büyükelçisi Osman Koray Ertaş ve Ticaret Başmüsaviri Devlet Selim Paşlı'yı makamında ziyaret etti. AHBİB heyeti, Türk diplomatlardan pazar hakkında bilgi alıp, istişarelerde bulundu.

AHBİB İngiltere Yurt Dışı Pazarlama Faaliyeti'nin ikinci gününde bir otelde B2B etkinliği gerçekleştirildi. AHBİB heyetine Türkiye'nin Londra Ticaret Başmüsaviri Devlet Selim Paşlı ve Avrupalı Türk Markalar Birliği Başkanı Vehbi Keleş eşlik etti. B2B görüşmelerinde, sektör temsilcileri

İngiltere Yurt Dışı Pazarlama Faaliyeti'ne UR-GE projesine dâhil olan 17 firmadan 24 temsilci katıldı.

potansiyel alıcı muhataplarıyla buluşarak, Birleşik Krallık'ta pazar paylarını artıracak temaslar gerçekleştirdi. Etkinliğin son gününde AHBİB heyeti, zincir marketleri ziyaret ederek yerel ürünler ve piyasa hakkında bilgi edindi.

"Birleşik Krallık pazarında ihracat performansımız artıyor"

İngiltere Yurt Dışı Pazarlama Faaliyeti'ne ilişkin değerlendirmelerde bulunan AHBİB Başkanı Veysel Memiş, İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan oluşan Birleşik Krallık'ın Türkiye'nin en önemli ihracat pazarları arasında ilk sıralarda bulunduğunu, Brexit sürecinin ardından imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ile Gümrük Birliği'ndeki kazanımların korunduğunu, tarım ürünleri ticaretinde derin ve kapsamlı anlaşmalarla daha yüksek hacimlere ulaşmayı ümit ettiklerini belirtti. Başkan Veysel Memiş, "Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe 2022 yılında yüzde 12 artışla 168 milyon dolar ihracat gerçekleştirdiğimiz Birleşik Krallık pazarında 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde yüzde 50,4 artışla 186,4 milyon dolar düzeyine ulaştık. AHBİB olarak bu pazarda geçen yıl 24,2 milyon dolar olan ihracat performansımız 2023 yılının 8 ayında 33,2 milyon doları aştı. İhracat performansındaki bu artışların daha da yükselmesi için Londra'daki pazarlama faaliyetlerinin fayda sağlayacağına inanıyorum." dedi.

Birleşik Krallık'ta 4 ürün grubunda 10 milyar dolarlık pazar var

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü özelinde Birleşik Krallık'ta 10 milyar doları aşkın pazar olduğu-

nu vurgulayan Başkan Veysel Memiş, bu ülkeye yönelik ihracat potansiyeli yüksek ürünlerde tatlı bisküvi ve gofretlerde 3 milyar 619 milyon dolar, çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarlarında 2 milyar 671 milyon dolar, tarifinin başka yerinde olmayan gıda müstahzarlarında 1 milyar 933 milyon dolar, makarnada 1 milyar 29 milyon dolar ve kakao içermeyen şeker mamullerinde 800 milyon dolar pazar bulunduğuna dikkati çekti.

Başkan Veysel Memiş, "Türkiye olarak tatlı bisküvi ve gofretlerde ihracatımız 1 milyar 398 milyon dolar ancak Birleşik Krallık'a bu ürün grubunda 32,24 milyon dolarlık ihracat yapıyoruz. Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarlarda ülke ihracatımız 841,8 milyon dolar olmasına rağmen Birleşik Krallık pazarındaki ihracat tutarımız 5,77 milyon dolar. Tarifinin başka yerinde olmayan gıda müstahzarlarında sektör ihracatımız 529,4 milyon dolar iken Birleşik Krallık'a satışımız 17,8 milyon dolar, makarnada dünyaya yaptığımız ihracat 964 milyon dolar iken Birleşik Krallık'a ihracatımız 4,49 milyon dolar, kakao içermeyen şeker mamullerinde ülke ihracatımız 795,7 milyon dolar iken Birleşik Krallık'a satışımız 64 milyon dolar düzeyinde. Söz konusu ürün gruplarında Almanya, Fransa, İrlanda, Polonya, Hollanda, Belçika, Danimarka, İtalya, Çin, Güney Kore ve İspanya söz sahibi. Bu ülkelerle sağlanan gümrük vergisi avantajlarına karşı kalitemizle rekabet üstünlüğü sağlamanın uğraşını vereceğiz." diye konuştu.

AHBİB, ANUGA'YA 40'I AŞKIN ÜYESİYLE ÇIKARMA YAPTI

AHBİB, dünyanın en büyük ve en önemli gıda ticaret fuarlarından Anuga'ya 40'ı aşkın üyesiyle çıkarma yaptı. Almanya'da 7-11 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilen fuarı değerlendiren AHBİB Başkanı Veysel Memiş, "Dünyanın dört bir yanından gelen satın almacılarla bakliyat, kuruyemiş, yağ, tohum, makarna, pirinç, zeytinyağı, un, baharat, gofret, bisküvi, kurabiye ve pastacılık ürünlerine yönelik yaptığımız görüşmeler verimli geçti." dedi.

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), yaklaşık 440 milyon nüfusun yaşadığı Avrupa Birliği'nde (AB) etkinliğini daha da artırmak amacıyla Almanya'nın Köln şehrinde 7-11 Ekim tarihleri arasında düzenlenen Anuga Uluslararası Yiyecek ve İçecek Fuarı'na katıldı. Asya'dan Afrika'ya, Orta Doğu'dan Avrupa'ya 118 ülkeden 13 binden fazla firmanın katıldığı fuarda 40'ı aşkın AHBİB üyesi firma, ürünlerini sergileyerek yeni ihracat bağlantıları sağladı.

Anuga, dünyanın en önemli gıda ticaret fuarlarından biri

Küresel gıda endüstrisinin dünyadaki önde gelen firmalarını buluşturan Anuga Uluslararası Yiyecek ve İçecek Fuarı'nda fırınlanmış ürünler, tatlılar, pastalar, içecekler, süt ürünleri, dondurma, sağlıklı yiyecekler, hazır yiyecekler, yiyecekleri koruma tekniği, pişirme ekipmanları gibi ürünler sergilendi. AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş ve Yönetim

Kurulu Üyeleri, birliğe bağlı firmaların stantlarını ziyaret ederek Avrupa Birliği pazarı başta olmak üzere dünya genelinde daha fazla ihracat yapmak için çok yönlü istişarelerde bulundu.

"AHBİB üyeleri için verimli bir fuar oldu"

Fuarın ilk gününden itibaren AHBİB standına ve üyelerin tanıtımlarına yoğun ilgi olduğunu belirten Başkan Veysel Memiş, "Dünyanın dört bir yanında, Türk ürünlerine ve Türk markalarına yönelik talep her geçen gün artıyor. Uluslararası fuarlar sektörümüz için büyük önem taşıyor. Gerek uluslararası pazarlardaki bize rakip ülkelerin yenilikçi ürünlerini görmek, gerekse ürünlerimizin dünya pazarlarında daha etkin yer alabilmesi için bu tür prestijli fuarlara katılmayı sürdürüyoruz. AHBİB olarak Anuga Uluslararası Yiyecek ve İçecek Fuarı'nda bir stant açarak bölgemizden fuara katılan firmalarınıza rehberlik yaptık. Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, Uzak Doğu, Orta Doğu, Asya, Afrika ve Güney Amerika ülkelerinden satın almacılarla bakliyat, kuruyemiş, yağ, tohum, makarna, pirinç, zeytinyağı, un, baharat, gofret, bisküvi, kurabiye ve pastacılık ürünlerine yönelik görüşmeler verimli geçti." dedi.

Almanya pazarında sektör ve bölge ihracatı artıyor

Türkiye'nin hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe Almanya pazarında 2023 yılı Ocak-Eylül ayları arasında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25 artışla 218 milyon dolar ihracat değerine ulaştığını ifade eden Başkan Veysel Memiş, AHBİB olarak bu pazarda aynı dönemde yüzde 23 artışla 45 milyon 138 bin dolar ihracata imza attıklarını sözlerine ekledi.

BULGUR, DÜNYANIN “ALTIN İNCİSİ” OLMA YOLUNDA

Bulgurun son yıllarda, sağlıkla, lezzetle ve kültürle harmanlanan küresel yolculuğa çıktığını vurgulayan Gaziantep Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Bayram, “100’ün üzerinde modern tesiste yıllık 1 milyon ton üretim yapan Türkiye, bulgur ihracatında dünya lideri. İtalya’nın makarnada yazdığı hikâyenin, bulgurda Türkiye tarafından yazılması hiç de uzak değil.” dedi.

Türk mutfağında ayrı bir yeri olan bulgurun dünyanın dört bir yanında tüketimini yaygınlaştırmak ve ihracatını artırmak amacıyla yürütülen çalışmalara akademik kulvarda destek veren Gaziantep Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Bayram, işlenmiş tahıl ürünü olan bulgurun son yıllarda, sağlıkla, lezzetle ve kültürle buluşan küresel yolculuğa çıktığını belirtti. Geçmiş Neolitik Çağ’a kadar uzanan, binlerce yıldır Akdeniz, Mezopotamya, Orta Doğu, Balkanlar ve Anadolu medeniyetlerinin temel gıdası olan bulgurun günümüzde tüm dünyanın “Altın İnci”si olma yoluna girdiğini vurgulayan Prof. Dr. Mustafa Bayram, “100’ün üzerinde modern tesiste yıllık 1 milyon ton üretim yapan Türkiye, bulgur ihracatında dünya lideri konumunda bulunuyor. İtalya’nın makarnada yazdığı hikâyenin, bulgurda Türkiye tarafından yazılması hiç de uzak değildir.” dedi.

“Bulgur, binlerce yemek reçetesinde rahatlıkla kullanılabilir”

Tüketici alışkanlıklarındaki değişime bağlı olarak bulgurun sağlıklı beslenme, dengeli bir diyet ve lezzetli yemekler üzerine giderek artan bir ilgi gördüğünü dile getiren Prof. Dr. Bayram, “Kullanılan buğday türüne göre esmer ve sarı renkte olan bulgur; köfte, çiğ köfte ve pilav olarak yaygın şekilde tüketilirken binlerce yemek reçetesinde rahatlıkla kullanılabilir. Bulgur, sağlıklı beslenme üzerindeki faydaları sayesinde çeşitli yöresel yemeklere uyum sağlama yeteneği ile tüm dünya mutfaklarına en uygun gıdaların başında gelmektedir.” diye konuştu.

77
MİLYON
DOLAR

Türkiye'nin
2023 yılı
9 aylık bulgur
ihracatı

Prof. Dr. Bayram,
“Bulgur, bir mutfak
hazinesi olarak
kabul edildiği
Lübnan, Türkiye
ve Suriye de dâhil
olmak üzere birçok
ülkenin mutfağında
önemli bir rol
oynamaktadır.” dedi.

“Sağlıklı beslenme planı için mükemmel bir seçenek”

Bulgurun sağlıklı beslenme planı için mükemmel bir seçenek olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Bayram, şunları söyledi: “Bulgur, içerdiği yüksek lif miktarı sayesinde sindirimi düzenler, tokluk hissi sağlar ve kilo kontrolüne yardımcı olur. Ayrıca düşük yağ içeriğiyle de kalp sağlığını destekler. Diyet lif sayesinde kolon kanserine karşı metabolizmayı korur. Bulgur, B vitaminleri, demir, magnezyum ve fosfor gibi önemli besin maddeleri açısından zengindir. Bu da enerji seviyelerini artırır, bağışıklık sistemini güçlendirir ve kemik sağlığını destekler. İçerdiği folik asit sayesinde hamilelikte bebek beyninin gelişmesini sağlar ve doktorlar tarafından bu özelliğiyle hamile kadınlar için tavsiye edilir. Bulgur, pişirilmiş ve kurutulmuş bir ürün olduğu için folik asit inaktive olur ve demir emilimini engellemez. Bağırsakta süngerimsi bir yapı oluşturarak besin emilimini artırır ve sindirim sistemini düzenler. Aynı zamanda içeriğinde dirençli nişasta olduğu için şeker emilimini ve kan şekerini düzenleyerek açlık hissini dengeler. Farklı ülkelerde farklı şekilde kullanılan ve geleneksel yemeklerin vazgeçilmez bileşeni haline gelen bulgur, kültürel zenginlik ve çeşitlilik açısından da büyük bir öneme sahiptir. Akdeniz Hububat, Bakliyat ve Yağlı Tohumlar Birliği’nin bulgurun dünya genelinde tanıtım faaliyetleri çok daha fazla ihracat geliri kazanmak için son derece önemlidir.”

DİCLE GIDA, “EN HIZLI YÜKSELEN” İHRACAT ŞAMPİYONU

Mersin’de 32 yıldır bakliyat sektöründe faaliyet gösteren Dicle Gıda, 2022 yılı Türkiye’nin İhracat Şampiyonları listesinde “En Hızlı Yükselen” firma ünvanını aldı. İhracat performansını bir önceki yıla göre yüzde 694,4 oranında artırarak 289 milyon 313 bin dolara yükselten Dicle Gıda, TİM 1000 listesinde 667 basamak yükselerek 81’inci sıraya yerleşti.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından gerçekleştirilen Türkiye’nin İlk 1000 İhracatçısı 2022 Araştırmasında “En Hızlı Yükselen” listesinde Dicle Gıda ve Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti. zirvede yer aldı. 32 yıldır bakliyat sektöründe faaliyet gösteren Dicle Gıda, İhracat Şampiyonları listesinde 667 basamak yükselerek 81’inci sıraya yerleşti.

ti. Dicle Gıda, 2021 yılında 36 milyon 417 bin dolar olan ihracat performansını 2022 yılında 289 milyon 313 bin dolara yükseltme başarısı gösterdi. Bir önceki yıla kıyasla ihracat performansında yüzde 694,4 artış elde eden Dicle Gıda, “En Hızlı Yükselen Firma” ünvanını kazanarak Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB) ailesine büyük gurur yaşattı.

“Üretimin yüzde 97’sini ihraç ediyoruz”

Dicle Group Genel Müdürü Serdar Yıldızgözer, Türkiye’nin İlk 1000 İhracatçısı listesinde başarı çitasını çok yükseklerle taşımaktan büyük heyecan ve mutluluk duyduklarını, bu başarının ihracat maratonunda kendilerine en güçlü motivasyon kaynağı olduğunu belirtti. Dicle Group’un 1992 yılında Hamit Yıldızgözer’in kuruculuğunda Türkiye ekonomisi için değer üretmeye başladığını dile getiren Serdar Yıldızgözer, gıda, enerji ve eğitim sektörlerinde faaliyet gösterdiklerini söyledi. Serdar Yıldızgözer, Mersin merkezli firmanın toplamda 20 bin metrekare alana kurulu modern tesislerinde son teknolojiye sahip makine, ekipman ve uzman ekibiyle bakliyat eleme, temizleme ve boylama işlemlerini kapsayan üretim ve paketleme faaliyetlerini devam ettirdiğini belirtti. Serdar Yıldızgözer, günlük 400 ton mercimek ve bezelye kırma, 250 ton bakliyat eleme ve temizleme, 1.000 ton paketleme kapasitesine sahip olduklarını ifade etti.

“En önemli pazarlarımız Orta Doğu ve Afrika ülkeleri”

Dicle Gıda’nın ağırlıklı olarak Orta Doğu ve Afrika ülkelerine ihracat yaptığını belirten Serdar Yıldızgözer, Irak Ticaret Bakanlığı ve Ürdün Savunma Bakanlığının en büyük tedarikçilerinden biri olduklarını kaydetti. Yıldızgözer, “Başta Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Örgütü’nün ve Dünya Kızılhaç Örgütü gibi birçok uluslararası insani yardım kuruluşunun yardım kolileri, bakliyat, buğday unu, domates salçası, ayçiçek yağı gibi birçok gıda kaleminin tedarikçileri arasında yer almaktayız.” diye konuştu.

Dicle Group
Genel Müdürü
Serdar Yıldızgözer

Uluslararası pazarda söz sahibi olan, yüksek müşteri memnuniyeti hedefiyle kaliteli ürünler üreten ve üretimini yüzde 97'sini ihraç eden Dicle Gıda'nın kalite politikasının başarıyı getiren en önemli unsur olduğunu vurgulayan Serdar Yıldızgözer, "Başta ISO olmak üzere BRC gibi uluslararası standartlarda ve ayrıca TSE ve Türk Gıda Kodeksi gibi ulusal standartlarda ve koşullarda üretim yapan firmamız ISO 9001, ISO 22000, ISO 45000, BRC, HALAL sertifikalarına sahiptir. Sürdürülebilirlik odaklı çalışarak çevresel ve toplumsal sorumluluklarımızı yerine getiriyor, geleceğe değer katıyoruz." dedi.

Irak pazarındaki ihracat bağlantısı ciro rekoru getirdi

TİM 1000 listesinde Dicle Gıda'nın "En Hızlı Yükselen" firma ünvanını elde etmesinde Irak pazarının büyük rolü olduğunu dile getiren Serdar Yıldızgözer, "Irak Ticaret Bakanlığı, temel gıda ürünlerini ithal edip, dar gelirli vatandaşlarına ücretsiz olarak dağıtıyor. Bu kapsamda açılan ihalelerin büyük çoğunluğunu şirketimiz aldı ve sorumluluklarını eksiksiz yerine getirdi. Yüksek ciro artışımızda Irak'a yaptığımız ihracatın etkisi oldu." dedi.

Irak'ta yerleşik olduklarını, bu ülkede dağıtım firması kurduklarını, Birleşik Arap Emirlikleri'ne bağlı Dubai Emirliği'nde de pazarlama firmasının faaliyet gösterdiğini dile getiren Serdar Yıldızgözer, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe Türkiye'yi başarıyla temsil ettiklerini belirtti.

"5 yılda 20 milyon dolarlık yatırım yaptık"

Dicle Gıda'nın bir yandan ihracat pazarlarında etkinliğini artırmaya yönelik pazarlama faaliyetlerini yoğunlaştırırken yeni yatırımlara da ara vermeden devam ettiğini dile getiren Serdar Yıldızgözer, "Son 5 yılda toplam yatırım tutarımız yaklaşık 20 milyon doları buldu. Mercimek fabrikamızın eleme bölümünde yüzde 50 kapasite artışı sağladık. Makine ve ekipmanları teknolojik olarak yeniledik. İlave silo yatırımlarımız oldu. Karbon ayak izini azaltmaya yönelik tesislerimizin çatısına 1,2 megavat kurulu güce sahip

güneş enerjisi santrali (GES) kısa zaman önce faaliyete geçti. Şanlıurfa'daki enerji firmamız da yine yenilenebilir enerji sektöründe 10 megavat kurulu güce sahip GES santrali işletiyor." dedi.

Dicle Group olarak büyümeye yönelik yeni yatırım planlamalarının devam ettiğini kaydeden Serdar Yıldızgözer, Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi'nde yeni bir fabrika yatırımı için arsa tahsisi belediklerini, hububat ve bakliyat sektöründe faaliyet gösteren tesis sayısını artırmaya kararlı olduklarını bildirdi.

"Tüketime hazır pişmiş ürünlerde yatırım planlıyoruz"

Gerek ürün çeşitliliği gerekse ambalaj teknolojilerinde tüketicilerin talep ve ihtiyaçlarına yönelik yenilikler getiren firmaların sektörde bir adım öne geçtiğini kaydeden Serdar Yıldızgözer, tüketime hazır pişmiş ürünlerde de yatırım hazırlığı içinde olduklarını duyurdu. Yeni nesil ambalajların hazır gıdaları soğuk zincirsiz 24 aydan 36 aya kadar koruyabildiğini, bu yönüyle sektörün küresel arenada elinin güçlendiğini belirten Serdar Yıldızgözer şunları söyledi: "Hazır yemek alanında çorbalar, bulgur ve pirinç pilavları, pilakiler, etli kuru fasulye, etli nohut gibi ürünlerin üretimini gerçekleştiren firmaların sayısı her geçen yıl artıyor. Biz de Dicle Gıda olarak ÜR-GE faaliyetleri kapsamında tüketime hazır pişmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar da düşünüyoruz."

Sektörün lojistik alanda sıkıntılar yaşadığını, çözüm için atılan adımların hızlandırılması gerektiğini belirten Serdar Yıldızgözer, "Liman faaliyetlerinde, depo ve antrepo alanlarında sorunlar yaşıyoruz. Kamulaştırılan arazilerin yatırımcılara tahsisi konusunda bürokrasinin sadeleştirilmesini bekliyoruz." dedi.

DENİZ FEDAI, KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNDE BAŞARI HİKÂYESİ YAZIYOR

Bankacılık kariyerine 8 yılda nokta koyup, Ekin Doğal Yem Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'yi kurarak yem ve yem katkı maddeleri ticaretiyle girişimcilik serüvenine atılan Deniz Fedai, 10 yıllık zaman diliminde 5 kulvarda eş zamanlı koşmaya başladı. Ticaretini yaptığı doğal yemlerin sağladığı avantajla; faaliyet alanına koyun besiciliğini ekleyen Deniz Fedai, ilerleyen yıllarda iyi tarım uygulamalarıyla kurutulmuş sebze; hijyenik, çevre dostu ve sağlıklı yeni tip paketleme ile organik gübre sektörlerinde de faaliyet göstermeye başlayarak Türkiye ekonomisine sağladığı katkıyı artırdı.

Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün dünyaya açılan kapısı olan Mersin'de yem katkı maddeleri ithalatı, ihracatı ve transit ticaretinde önemli markalardan biri olan Ekin Doğal Yem Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'nin kurucusu Deniz Fedai, peş peşe yazdığı başarı hikâyeleriyle kendi

işinin patronu olmak isteyen hemcinslerine ve genç girişimcilere örnek oldu. Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü'nden mezun olduktan sonra özel bir bankada çalışma hayatına atılan Deniz Fedai, bankacılık mesleğini 8 yıl kadar sürdürdükten sonra kariyerini girişimcilikle harmanladı.

10 yıl önce Ekin Doğal Yem Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'yi kuran Deniz Fedai, zaman içinde Orta Doğu ülkelerine ihracatını artırarak Türkiye'ye döviz kazandırırken, Çukurova'nın yerel koyun ırklarından olan İvesi yetiştiriciliğine de başladı. Deniz Fedai, tarım sektöründeki gelişmeleri ve tüketici alışkanlıklarındaki değişimleri dikkate alarak kendi bahçelerinde iyi tarım uygulamalarına yoğunlaştı. Yetiştirdiği ürünlere doğal kurutma yöntemleriyle katma değer kazandıran Deniz Fedai, "Naturefarm by Ekin" markasıyla e-ticaret platformlarında bu ürünleri pazarlamaya başladı.

"Kadın istihdamına önem veriyoruz"

Şirket kadrosunda kadın istihdam oranının yüzde 75 seviyelerinde olduğunu belirten Deniz Fedai, iş birliği içinde oldukları şirketlerde de kadın temsilcilerle hareket etmeye özen gösterdiklerini vurguladı. Deniz Fedai, "Kariyerimdeki en önemli kavşak; bankacılık mesleğinden ayrılıp iş kurmak üzere yola çıkmaya karar vermek oldu. Girişimcilik serüveninde aldığımız en büyük ödül ise artarak devam eden ticaretimiz ve bölgemize, şehrimize

kattığımız değerlerin fark edilmesidir. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutlarken Atatürk'ün "Vatanımı en çok seven, görevini en iyi yapandır!" sözü her zaman düsturumuz olacaktır." dedi.

Kadın ihracatçı ve girişimci sayısını artırmak, iş dünyasında kadın istihdamını geliştirmek için yapılan çalışmalarını çok önemstediklerini dile getiren Deniz Fedai, "Sosyal sorumluluklarımızın farkındayız ve bu konuya özel bir bütçe ve zaman ayırıyoruz. Farklı sivil toplum kuruluşlarında görev alarak kadının ekonomiye kattığı değerlerin görünürlüğünün artırılmasını

**Ekin Doğal Yem
Gıda Dış Tic. Ltd.
Şti. kurucusu
Deniz Fedai**

ekin@ekinfoods.com

sağlamak için projeler üretiyoruz. Daha fazla kadın ihracatçının olduğu, sadece ticareti yapan değil ticaretin unsurlarının da üretimini destekleyecek ihracatçılarla birlikte, sektörü konuşabildiğimiz günlere ulaşmak hepimizin hedefi olmalıdır.” ifadelerini kullandı.

“Başarı için çok çalışmak ve kendini geliştirmek gerekiyor”

Hemcinslerine ve genç girişimcilere tavsiyelerde bulunan Deniz Fedai, “Yapmak istediğiniz bir işte başarıya ulaşmanın yegâne yolu çok çalışmaktan ve kendini geliştirmekten geçiyor. Sistemdeki çarklar bir kere çalışmaya başlayınca savrulma, durma, bekleme veya bekletme lüksünüz yok. Sürekli çalışmak, yenilenmek ve yenilikleri

takip etmek gerekir. Değişime ayak uydurmak, değişimi doğru okumak ve doğru ön-görüye sahip olmak gerekir.” dedi.

“Kurutulmuş sebze sektörüne Naturefarm by Ekin markasını kazandırdık”

Ekin Doğal Yem Gıda'nın faaliyetlerini değerlendiren Deniz Fedai, şunları söyledi: “Firmamız yoğun olarak yem hammaddesi ve yem katkı maddeleri ticareti yapıyor. Yıllık ticaret hacmimiz 20 bin ton civarındadır. Bunun yanı sıra iyi tarım uygulaması ile özenle yetiştirdiğimiz bamyalarımızı ve domateslerimizi kurutulmuş olarak tüketiciye ulaştırıyoruz. Yeni fikirlerle ve AR-GE çalışmalarına verdiğimiz önem ile tazeligi uzun süre koruyabilecek, çevre dostu, sağlıklı yeni tip paketlemeler üzerinde çalışıyoruz. Mersin’de özel beslenme uzmanları ve veterinerlerin kontrolünde İvesi cinsi küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapıyoruz. Naturefarm by Ekin markamızla girdiğimiz kurutulmuş sebze sektöründe bamyaya, patlıcana, domatese, acı biber, maydanoza, sarımsak tozu ve fesleğen pazarlıyoruz. İyi tarım uygulaması ile yetiştirdiğimiz sebzeleri güneşte kurutma

teknigi ile hazırlıyoruz. Temizleme ve paketleme aşamaları ise sıfır karbonla üretim yapılan tesiste gerçekleştiriliyor. Ayrıca, BRC sertifikası için gerekli başvurularımızı da yıl bitmeden tamamlamayı planlıyoruz. Son dönemde organik gübre denemelerimizi yapmaya başladık. Umuyoruz ki yakın zamanda organik gübrede İspanya’ya ihracatımız başlayacak.”

“Stratejik önem taşıyan tarım sektörüne doğru yatırımlar yapılmalı”

Bağlı oldukları sektörün kısa, orta ve uzun vadede çözüm bekleyen sorunlarını ve taleplerini de değerlendiren Deniz Fedai, tarım sektörünün dünya genelinde stratejik önem taşıdığına altını çizdi ve Türkiye’de bu bilinçle hareket edilmesinin büyük önem taşıdığını vurguladı. Deniz Fedai, “Uzun vadede tarıma yapılacak her türlü doğru yatırım sektörü olumlu yönde etkileyeceği gibi bölgemizi ve ülkemizi tekrar sektörün üretici lideri yapacaktır. Gerek tohum bankalarının yaygınlaşması, gerek tarımda makineleşmenin artması, sulama şeklimizin değişmesi, ilaç ve gübre kullanımının daha kontrollü olarak yapılması ürünlerimizin sağlıklı olmasını ve sürdürülebilir tarımın önünün açılmasını sağlayacaktır. Ayrıca atıkların sınıflandırılması ve biyoatıklara gereken önemin verilmesi gerektiğini, bunun için yerel yönetimlerle iş birliği yapılmasının fayda sağlayacağını düşünüyorum. Bunun yanında, iyi tarımın yaygınlaştırılması, küçük üreticinin desteklenmesi, üreticinin sürekli eğitim sistemine alınması ve sürdürülebilir üretimin ancak çevreye duyarlı, doğayla dost tarımla mümkün olacağı fikrinin yaygınlaşması için 'Köyüme dönmek için nedenim var' projelerinin artması ve kırsaldaki üreticinin güçlenmesini teminen e-ihracatın yaygınlaşması gereklidir. Kırsal bölgelere sürekli görev yapacak danışmanlar atanması, raporlama ve bilgilendirme yapılması da bölgeyi geliştirecektir.”

MTSO Başkanı
Hakan Sefa Çakır

BAKLIYAT SEKTÖRÜ DÖKME LİMAN BEKLİYOR

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Başkanı Hakan Sefa Çakır, Türkiye’de bakliyat ürünlerinin işlenmesine dayalı sanayide lider konumda bulunan Mersin’de, ihracatın ivmelenmesi için sektöre özel dökme liman projesine ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Çakır, AR-GE çalışmalarına ağırlık veren bakliyat firmalarını ve üreticileri de Mersin Agro-Park’a davet etti.

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Sefa Çakır, Türkiye’de bakliyat ürünlerinin işlenmesine dayalı sanayinin yaklaşık yüzde 70’inin Mersin’de yer aldığını, bu ürün grubunda ülke ihracatının yüzde 87’sinin Mersinli sanayiciler tarafından gerçekleştirildiğini belirtti. MTSO Başkanı Hakan Sefa Çakır, “Mersin, bakliyat çeşitlerine katma değer kazandırılmasında, markalaşmada ve bu ürün grubunun dağıtımında dünyanın sayılı bakliyat merkezlerinden birisi hâline geldi. İnaniyoruz ki Mersin, bakliyatın başkenti olmaya güçlenerek devam edecek.” dedi.

“Bakliyat tüm insanlık için stratejik ürün”

Tarımsal üretim içinde bakliyat çeşitlerinin çok önemli ve ayrıcalıklı bir yeri olduğunu, tüm insanlık için stratejik ürün özelliği taşıdığını vurgulayan Başkan Çakır, “Bereketli Hilal” bölgesinin içinde yer alan Türkiye’nin, bu alanda yüksek potansiyelini değere dönüştürmeye yönelik önemli adımlar attığını ifade etti. Dünya genelinde baklagil üretiminin yaklaşık 40 milyar dolar hacme sahip olduğunu kaydeden Başkan Çakır, “Baklagillerden yüksek katma değer oluşturacak yeni

ürünler geliştirdikçe ve piyasaya sundukça hem sağlıklı beslenme hem de ekonomik fayda anlamında daha büyük katkı sağlayacağımıza inanıyoruz. Bu noktada sektörün güçlü ve kaliteli ürünleriyle öncü şirketlerinin Mersin merkezli olması bizim için ayrıca önemlidir ve gurur kaynağıdır.” diye konuştu.

“Bakliyat firmalarımızı AR-GE çalışmaları için Mersin Agro-Park’a davet ediyoruz”

Bakliyattan türev ürünlerin geliştirilmesi konusunda son yıllarda gıda sektöründe önemli bir trend hâline geldiğine dikkati çeken Başkan Çakır, AR-GE çalışmalarına ağırlık veren firmaları Türkiye’nin ilk Tarım-Gıda Teknoparkı olan Mersin Agro-Park’a davet etti. Başkan Çakır, şunları söyledi: “Bakliyattan türev ürünler geliştirilmesinde tüketicilerin sağlıklı beslenmeye olan ilgisinin artması, bakliyat ürünlerinin besin değeri ve lezzet potansiyelinin daha iyi anlaşılması ile gıda teknolojisindeki ilerlemeler etkili oluyor. Bu kapsamda, bakliyat firmalarımızı ve üreticilerimizi yeni AR-GE çalışmaları için Mersin Agro-Park’a bekliyoruz. Uygulama alanları ve ortak kullanım alanları, teknik destek ve danışmanlıklarla hem bakliyat üreticilerine ve hem de ihracatçı firmalarımıza destek vermek, onların deneyimlerinden yararlanmak isteriz. İnaniyoruz ki; kardeş kurumumuz olan Mersin Ticaret Borsası’nın, Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği’nin ve güçlü bakliyat firmalarımızın iş birliği ve uyumlu çalışmalarıyla Mersin, bakliyatın başkenti olmaya güçlenerek devam edecektir. Mersin ekonomisi bakliyatın bereketi ile daha da büyüyecektir. Bu anlamda ülke ekonomisine, istihdamına ve ihracatına destek olan tüm Mersinli bakliyat firmalarının her daim yanlarında olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.”

Mersin Limanı, sahip olduğu teknik kabiliyetlerle Türkiye’nin bakliyat ihracatında önemli rol oynuyor.

TARSUS OSB, YENİ YATIRIMLAR İÇİN GENİŞLETİLECEK

Tarsus OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hasan Ruhi Koçak, 530 hektarlık sahada fabrika inşaatlarının yükselmeye başladığını, devam eden yatırım taleplerinin karşılanmasına yönelik 320 hektar genişleme alanının tahsisine çalıştıklarını belirtti.

Mersin'in Tarsus ilçesinde karma kümelenme modeliyle projelendirilen Tarsus Organize Sanayi Bölgesi'nde (Tarsus OSB) 530 hektar alanda oluşturulan sanayi parsellerinin yatırımcılara tahsisinin ardından, devam eden taleplerin karşılanmasına yönelik 320 hektar genişleme alanının hazırlanması için çalışmalara başlandı.

Tarsus OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hasan Ruhi Koçak; Mersin Valiliği, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Tarsus Belediyesi, Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası, Tarsus Ticaret Borsası ve Tarsus Gıda Sanayicileri ve Yatırımcı İş Adamları Derneği'nin proje ortaklığında 6 yıl önce tüzel kişiliğine kavuşan üretim merkezinde, altyapı yatırımlarının tamamlanma aşamasına geldiğini ve fabrika inşaatlarının da yükselmeye başladığını belirtti.

"Altyapısı güçlü, ulaşım imkânları eksiksiz, modern ve güvenli üretim merkezleri kazandıracamız"

Başkan Hasan Ruhi Koçak, "Katma değeri yüksek tarımsal üretimde ve tasarım üstünlüğüne sahip, teknoloji yoğun sanayi ürünlerinde öne çıkmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda altyapısı güçlü, ulaşım imkânları eksiksiz, modern ve güvenli üretim merkezlerinin hayata geçirilmesi için yürüttüğümüz altyapı çalışmalarında çok büyük mesafeler katettik. Yağmur suyu, atık su ve yolların teraslama kazıları yapıldı. Berdan Barajı'nın dolu savağından OSB'ye kadar gelen 11 kilometrelik kullanım suyu hattı, 2 adet 5

bin metre küplük su deposu inşaatı ve 21 adet dağıtım merkezi binaları yapım işi tamamlandı. Buna paralel olarak OSB'de yağmur suyu ve atık su parsel bağlantıları, kullanım suyu hattı ve bağlantıları ayrıca borulama işlemleri ile yolların sathi kaplama işi devam ediyor. Enerji konusunda ise TEİAŞ, şalt merkezi ihalesini sonuçlandırdı. Şalt merkezi yapım işi tamamlanmaya kadar geçici olarak mobil santral ile Tarsus OSB'ye enerji verilecek. Doğal gaz hattında imalat sürecinin yarısı katedildi. Atık su arıtma tesisimiz için Çukurova Kalkınma Ajansı ile iş birliği yapıyoruz. KOBİ OSB ve Yeşil OSB alanında çeşitli projeleri gündemimize aldık. Ayrıca meslek komitelerimizle tüm üyelerimizin OSB ile buluşacağı toplantılar planlıyoruz. Ara eleman ihtiyacı için de yeni bir okul kurulması, hedeflerimiz arasında yer alıyor." diye konuştu.

"320 hektar genişleme alanıyla 850 hektar büyüklüğe ulaşacağız"

Tarsus OSB'nin stratejik konumu ve topografik yapısından dolayı sanayicilerden yoğun talep aldığını, bu teveccühün devam ettiğini vurgulayan Başkan Koçak, genişleme alanları oluşturmaya yönelik hamleler yaptıklarını kaydetti. Başkan Koçak, "Ülkemizi yasa boğan ve derin izler bırakan deprem felaketinin ardından depremden etkilenen ve deprem riski yüksek olan illerdeki sanayicilerimizden de talepler gelmeye başladı. Organize sanayi bölgemizde tahsis edilecek sanayi parseli kalmadığı için; 320 hektar daha ilave alan açma çalışmalarımızı başlattık. Mevcutta 530 hektar olan OSB'miz ilave alan onaylanır ise 850 hektar büyüklüğe ulaşacak. Projemiz tamamlandığında 15 bin kişiye istihdam sağlamayı planlıyoruz." dedi.

Tarsus OSB Başkan Vekili ve Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ruhi Koçak

Pastavilla, makarnada 30 çeşit klasik ürün, 13 çeşit özel ürün ve 3 çeşit makarna sosu üretiyor.

PASTAVİLLA, 43 ÇEŞİT MAKARNAYI 100'E YAKIN ÜLKEYE İHRAÇ EDİYOR

Türkiye makarna sektörüne 30 yıldır güç veren Pastavilla, yüzde 100 durum buğdayından doğal ve katkısız, yüksek kaliteli makarnalar üretiyor. Anadolu'nun özel buğdaylarını yüksek katma değerli ürünlere dönüştüren firma, üretimini gerçekleştirdiği 43 çeşit makarnayı 100'e yakın ülkeye ihraç ediyor.

Durum Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin iştiraklerinden olan Pastavilla, Mersin'de 350 dönüme yayılan ve yıllık 186 bin ton üretim kapasiteli tesislerinde dünya standartlarına uygun üretim gerçekleştiriyor. Makarnada 30 çeşit klasik ürün, 13 çeşit özel ürün ve 3 çeşit makarna sosuyla dünyanın dört bir yanında damakları tatlandıran Pastavilla, yenilikçi ürünleriyle de sektörde fark yaratıyor.

"Glütensiz tüketenler için bezelyeden makarna üretiyoruz"

Pastavilla Genel Müdürü Dilara Arslan Ünlü, klasik çeşitlerden tam buğdaya, bronz kalıp serisinden glütensize, makarna soslarından irmiğe kadar makarnaya dair her şeyi Pastavilla markasıyla tüketicilerin beğenisine sunduklarını belirtti. Türk makarna sektöründe yenilikçi marka olarak öne çıktıklarını vurgulayan Dilara Arslan Ünlü, "Pastavilla, yenilikçi bakış açısını ve inovatif yaklaşımları kendine görev edinmiş bir marka. Bizi rakiplerimizden ayıran en temel özellik bu diye düşünüyorum. Biz tüketicilerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini tespit ediyor ve bu ihtiyaçlara yönelik çalışmalar yaparak piyasada var olmayan ürünleri ortaya çıkarıyoruz." dedi.

Pastavilla'nın yenilikçi ürün çalışmaları ile Serie Speciale ailesini oluşturduklarını kaydeden Dilara Arslan Ünlü, şunları söyledi: "Bilindiği üzere, buğdayda

bulunan bitkisel protein glüten, bazı bireylerde sindirim sorunlarına yol açabiliyor. Glüten hassasiyeti veya çölyak hastalığı olanlar için glütensiz beslenme giderek daha popüler hâle geliyor. Bu kapsamda Veggipasta ürünümüzü geliştirdik. Glütensiz tüketenlerin en büyük şikâyeti, yedikleri ürünün şeklinin makarnaya benzemesine rağmen tadının makarnadan uzak olmasıydı. Yüzde 100 sarı bezelyeden, çölyak hastalarının tüketimine uygun şekilde ürettiğimiz Veggipasta ile bu beklentiyi karşıladık. Yine Serie Speciale ailesinin bir başka üyesi Porsiyon Spaggetti ile makarna tutkunlarının porsiyon kontrolünü sağladık."

"Makarna sektörünün devlet onaylı ilk AR-GE merkezini kurduk"

Pastavilla'nın yenilikçi ürün faaliyetlerine büyük önem verdiğini ve bağlı olduğu sektörde devlet onaylı ilk AR-GE merkezini kurduğunu belirten Dilara Arslan Ünlü, ülke genelinde en fazla sertifikaya sahip makarna üreticisi olduklarını dile getirdi. Pastavilla'nın yüksek kaliteli lezzet yolculuğunu çok yönlü sosyal sorumluluk projeleriyle sürdürdüğünü belirten Dilara Arslan Ünlü, şöyle konuştu: "Bronz kalıp makarnamız için gurmelerle istişarelerde bulunuyoruz Mac&Cheese ürünümüzle e-spor turnuvaları düzenliyoruz. Üniversite öğrencilerinin bitirme projelerine ortak oluyoruz. Diyetisyenlerle Veggipasta'yı konuşuyoruz. Her ay ücretsiz bir çocuk oyunu sergiliyoruz. İzleyiciler, köy okullarına bağışlanmak üzere birer kitap getiriyor. Tabii ki özel günler bizim için çok değerli. Örneğin, Moda Haftasında Türkiye'nin en çok tanınan moda dergilerinden biri ile "Moda insanın kendine yakışanı yemesidir" sloganıyla bir proje gerçekleştirdik ve Brandverse ödülünün sahibi olduk."

Pastavilla Genel Müdürü Dilara Arslan Ünlü

TAT NIŞASTA, "LİZİN" ÜRETİMİYLE BİR İLKE İMZA ATACAK

Tezcanlar Yatırım A.Ş.'nin yüzde 100 iştiraki Tat Nişasta, 25 milyon dolarlık yeni yatırımıyla hayvancılık sektöründe gıda katkı maddesi olarak kullanılan yeni ürün "lizin" ile Türkiye'nin bu alandaki ithalatının önüne geçecek. Tat Nişasta Genel Müdürü Yunus Tezcan, "Tamamı ithal edilen bir ürün olan lizini günlük 100 ton kapasiteli tesisimizde 2024 yılından itibaren üretmeye başlayacağız." dedi.

TAT Nişasta
Genel Müdürü
Yunus Tezcan

Tat Nişasta'nın doğadan aldığı gücü çalışanları ve paydaşlarıyla birlikte kaliteli, inovatif ürünlere dönüştürdüğünü dile getiren Yunus Tezcan, Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki 121 bin metrekare arazi üzerinde kurulu tesislerde üretim yaptıklarını ve büyümeye devam ettiklerini belirtti. Tezcan, "Tat Nişasta olarak nişasta, modifiye nişasta, prejel nişasta, şurup ve kristal fruktoz üretiyoruz. Tamamı GDO'suz olan nişasta ve nişasta bazlı ürünlerimiz başta gıda sektörü olmak üzere tekstil, kâğıt ve yem gibi birçok sektörde kullanılıyor." dedi.

"Dünya genelinde 90'dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz"

Tat Nişasta'nın üretimiminin yüzde 50'den fazlasını 90'dan fazla ülkeye ihraç ettiğini, Coca-Cola, PepsiCo, Unilever, Danone, Mondelez, Nestle, Ferrero ve Dr. Oetker gibi lider gıda üreticilerine hammadde sağladıklarını kaydeden Yunus Tezcan, "Tat Nişasta, dünya genelinde kristal fruktoz ve modifiye nişastaları üretebilen az sayıda tesisten biridir. Birçok ülkede tüketilen gıdaların hammadde tedarikçisi olmaktan gurur ve mutluluk duyuyoruz. İnovatif ürünlerle ana ürünlerdeki ihracat payımızı yüzde 50'lerden yüzde 60'ların üzerine çıkarmaya gayret ediyoruz. Büyümenin ana lokomotifinin ihracat olduğu bilinciyse 2023 yılında yüzde 50 ciro artışı hedefliyoruz." diye konuştu.

Çukurova'nın bereketli topraklarının mahsullerini yüksek katma değerli sanayi ürünlerine çevirerek Türkiye'nin ekonomisine güç veren Tezcanlar Yatırım A.Ş.'nin iştiraklerinden Tat Nişasta Sanayi ve Ticaret A.Ş., hayvancılık sektöründe gıda katkı maddesi olarak kullanılan yeni ürün "lizin" ile bir ilke imza atmaya hazırlanıyor. Tat Nişasta Genel Müdürü Yunus Tezcan, yaklaşık 25 milyon dolarlık yatırımla günlük 100 ton üretim kapasiteli lizin tesislerini 2024 yılında devreye alacaklarını, bu alanda Türkiye'nin ithalatını önemli ölçüde ikame edeceklerini belirtti. Yunus Tezcan, "Lizin adlı ürünümüz tavukçuluk başta olmak üzere hayvancılık sektöründe kullanılıyor. Nişastadan ürettiğimiz lizin, yüksek protein özelliği nedeniyle hayvan yemine katkı maddesi olarak ekleniyor. Tamamı ithal edilen bir ürün olan lizini Tat Nişasta olarak üreteceğiz ve ülkemizin bu üründe ithalat yapmasına gerek kalmayacak. Bu ürünü uluslararası pazarlara ihraç ederek ülkemize döviz geliri de sağlayacağız." dedi. Tezcan, yem sektörü için mısır gluten yemi (kepek), mısır özü ve yağ sektörüne mısır özü üretimi de gerçekleştirdiklerini bildirdi.

"2023 yılında yüzde 50 ciro artışı hedefliyoruz"

26 yıldır faaliyetlerini sürdüren Tat Nişasta'nın İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ve TİM Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı listelerinde yer aldığının altını çizen Yunus Tezcan, 2023 yılında da İSO 500 listesine girmeyi hedeflediklerini ve "üretilmeyenleri üretmek" hedefiyle yeni yatırımları sürdürdüklerini vurguladı.

Tezcanlar Yatırım A.Ş., gıda, kimya, sağlık ve ziraat alanlarında faaliyet yürüten şirketlerle ülke ekonomisine değer katıyor.

AHBİB, AKDENİZ'İN İHRACAT ŞAMPİYONLARINI ÖDÜLLENDİRDİ

Türkiye'nin ihracatta yüzyılın rekorunu kırdığı 2022'de, bir önceki yıla kıyasla ihracat performansını yüzde 31 oranında artırarak 2,06 milyar dolar değere ulaşan Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), geçen yılki performansına en güçlü desteği veren 28 üyesini ödüllendirdi. Görkemli törende, deprem bölgesine yönelik yardım kampanyasına büyük destek sağlayan 35 firma da onurlandırıldı. Pazar çeşitliliğini artırmaya yönelik önemli hamleler yaptıklarını belirten Başkan Veysel Memiş, AHBİB olarak uluslararası prestije sahip bir fuara millî katılım organizasyonu düzenlemeyi hedeflediklerini vurgularken, bulgur ve şekerleme ürün grubunda uzun soluklu tanıtım programları başlattıklarını bildirdi.

Türkiye'nin 2022 yılındaki 11,47 milyar dolarlık hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatına 2,06 milyar dolar değer ile destek veren Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), küresel ölçekte lojistik, emtia ve enerji fiyatlarındaki anormal artışlar ile jeopolitik gerilimlerin damga vurduğu dönemde en fazla ihracat gerçekleştiren 28 üyesini ödüllendirdi.

AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş'in ev sahipliğinde Mersin Divan Otelinde gerçekleştirilen 2022 Yılı İhracatın Yıldızları Ödül Töreni'ne Mersin Valisi Ali Hamza Pehlivan, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, Mersin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Yaşar, Tarsus Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Orhan Aydın, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Başkanı Hakan Sefa Çakır, Mersin Ticaret Borsası (MTB) Başkanı Abdullah Özdemir, Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi (MTOSB) Başkanı Sabri Tekli, Mersin'deki kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile çok sayıda sektör temsilcisi katıldı.

Görkemli törenin açılış konuşmasını yapan AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş, 6 Şubat'ta yaşanan deprem felaketlerinde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dileyerek, afetin ilk gününden itibaren yaraların sarılması için seferber olduklarını söyledi. Asrın felaketinde çok büyük yıkıma uğrayan Hatay'da gıda, su, giyim, ısınma ve

AHBİB Başkanı Veysel Memiş, sektör ihracatına yüzde 30'un üzerinde destek vermeyi amaçladıklarını vurguladı.

temizlik yardımlarının yanı sıra evi ve işyeri yıkılan veya hasar gören AHBİB üyelerinin barınma ihtiyacı için konteyner başışı kampanyası başlattıklarını belirten Başkan Veysel Memiş, bu konuda büyük duyarlılık göstererek desteklerini esirgemeyen Birlik üyelerine teşekkür etti.

"Pazar çeşitliliğini artırma hedefleri doğrultusunda önemli hamleler yaptık"

AHBİB'in 2022 yılı faaliyetlerine değinen Başkan Veysel Memiş, küresel ticaretteki zorluklar, resesyon endişeleri, jeopolitik riskler ve deprem felaketinden kaynaklı kayıpların devam ettiği süreçte sektör dinamikleriyle iş birliği içinde hareket ettiklerini, pazar çeşitliliğini artırma hedefleri doğrultusunda önemli hamleler yaptıklarını anlattı.

Dünyanın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilen büyük veya büyüme potansiyeli olan fuarlara yönelik inceleme heyetleri gerçekleştirdiklerini, prestijli fuarları yerinde inceleme imkânı bulduklarını kaydeden Başkan Veysel Memiş, "AHBİB Yönetim Kurulu Üyelerimizin hazırladığı raporlar doğrultusunda küresel gıda sektörünün gelişimine yön veren bu fuarların birine milli katılım organizasyonu gerçekleştirmeyi arzuluyoruz." dedi.

AHBİB Yönetim Kurulu olarak aldıkları kararlardan bir diğerinin prestijli fuarlara katılım sağlayarak üyelerin ve sektörün tanıtımına yönelik olduğunu vurgulayan Başkan Veysel Memiş, "Bu kapsamda ilk olarak 15-19 Ekim 2022 tarihlerinde Fransa'nın Paris şehrinde gerçekleştirilen, sektörün en prestijli fuarlarından olan SIAL Paris Gıda Fuarına Birlik olarak katılım sağladık. Fuarda standı olmayan firmalarımızın, iş görüşmelerini gerçekleştirmeleri adına kendilerine ev sahipliği yaptık. Almanya'nın Köln şehrinde gerçekleştirilecek ANUGA Fuarında da yerimizi alacağız. 12-14 Kasım tarihlerinde ise Chicago/ABD'de gerçekleştirilecek PLMA Fuarına info standımızla katılım sağlayacağız. Tüm üyelerimizi stantlarımıza bekliyoruz." diye konuştu.

2,06
MİLYAR
DOLAR

AHBİB'in
2022 yılında
gerçekleştirdiği
ihracat

AHBİB'de en fazla ihracat gerçekleştiren
1'inci firma olan Dicle Gıda ve Tarım
Ürünleri'nin ödülü Serdar Gözeğer'e verildi.

AHBİB 2022 Yılı İhracatın Yıldızları Ödül Töreni'ne Mersin kent protokolü ile sektörün önemli temsilcileri katıldı.

Fuar faaliyetlerinin yanı sıra AHBİB organizasyonu ile alım heyeti ve yurt dışı pazarlama faaliyetleri gerçekleştirdiklerini anlatan Başkan Veysel Memiş, şunları söyledi: "2022 yılı Aralık ayında Suudi Arabistan'dan Mersin'e gelen bir ithalatçı grubuyla, alım heyeti organizasyonu gerçekleştirdik. Ayrıca, 13-16 Eylül 2023 tarihlerinde UR-GE projelerimiz özelinde İngiltere'nin Londra şehrine yönelik bir ticaret heyeti organizasyonumuz oldu. İnşallah önümüzdeki dönemde de pazar çeşitliliğini artırmaya yönelik arayışlarımıza hız kesmeden devam edeceğiz."

"Bulgur ve şekerleme ürün grubunda uzun soluklu tanıtım programını başlattık"

Tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ürün grubu özelinde ağırlık vereceklerini dile getiren Başkan Veysel Memiş, bulgur ve şekerleme ürün grubunda uzun soluklu tanıtım programını başlattıklarını duyurdu. Başkan Veysel Memiş, "Tüm dünyada bulgur ismiyle bilinen ve sektörümüzde önemli bir yeri olan ürünümüzün yurt dışında tanıtımının yapılarak imajının geliştirilmesini, pazardaki sürdürülebilirliği

Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir, 2022 yılında en fazla sayıda ülkeye ihracat gerçekleştiren firmaların ödülleri verdi.

ve dikkat çekiciliğini sağlayarak ihracatımızın artırılmasını hedefliyoruz. Ticaret Bakanlığının ihracat desteklerinden biri olan Turquality destek programı kapsamında, Türkiye Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu olarak bulgur ve şekerleme ürün gruplarında, global tanıtım çalışmalarının uzun soluklu sürecini başlattığımızı sizlerle paylaşmaktan heyecan duyuyoruz." dedi.

"İhracat kısıtlamalarının çözümü ve sınırsız ihracat için seferber olduk"

Sektörün öncelikli sorunları arasında öne çıkan ihracat kısıtlamalarının çözümü için de seferber olduklarını belirten Başkan Veysel Memiş, bu konuda sevindirici sonuçların ortaya çıkmasında rol oynadıklarını bildirdi. Başkan Veysel Memiş, "İhracat kısıtlamalarının kaldırılması konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı yetkilileri ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Sayın Ahmet Güldal ile görüşmeler sağladık. Akabinde, ülkemizin ekonomisi için canla başla çalışan ihracatçılarımızın sorunlarını çözme noktasında güzel sonuçlar aldık, almaya da devam ediyoruz. Bu minvalde, aramızda bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürümüz Ahmet Güldal'a sektörümüze sağladığı önemli katkılardan dolayı şükranlarımı sunuyorum. Temennimiz, önümüzdeki dönemde de bakanlıklarımızla, tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızla yakın teması sürdürerek ihracatçılarımız ve ülke ekonomimiz için en iyi uygulamaların hayata geçirilmesini sağlamaktır." dedi.

"Mersin, ürünlerin işlenmesinde, pazarlanmasında ve ihracatında etkin rol oynuyor"

Mersin Valisi Ali Hamza Pehlivan ise konuşmasına 2022 yılında ihracatın yıldızı olan firmaların temsilcilerini tebrik ederek başladı. Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe

2022'DE EN FAZLA SAYIDA ÜLKEYE İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN ÜYELER

- 1 ANI BİSKÜVİ GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
- 2 BİFA BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
- 3 OMNİA NIŞASTA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

AHBİB'de en fazla ihracat gerçekleştiren 2'nci firma olan Başhan Tarımsal Ürünler'in ödülünü Yusuf Memiş aldı.

EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN İLK 5 FİRMA

1	DICLE GIDA VE TARIM ÜRN. PAZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ. (MERSİN 1'İNCİSİ)
2	BAŞHAN TARIMSAL ÜRN. PAZ. SAN. DİŞ. TİC. A.Ş. (MERSİN 2'NCİSİ)
3	ARBEL BAKLIYAT HUBUBAT SAN. TİC. A.Ş. (MERSİN 3'ÜNCÜSÜ)
4	AVES ENERJİ YAĞ GIDA SAN. A.Ş. (MERSİN 4'ÜNCÜSÜ)
5	MEMİŞOĞLU TARIM ÜRN. TİC. LTD. ŞTİ. (MERSİN 5'İNCİSİ)

Mersin'in ürün işleme tesisleri, limanı ve ticaret kabiliyetleriyle ön plana çıktığını vurgulayan Vali Pehlivan, "Tarımsal üretimde birçok üründe söz sahibi olan Mersin ilimiz, bakliyat ve hububat üretiminde ön sıralarda olamasa da bu ürünlerin işlenmesinde, pazarlanmasında ve ihracatında büyük rol oynuyor. Bu başarı da elbette hepimizi gururlandırıyor. İhracatçı firmalarımızın uluslararası pazarlarda elde ettiği başarıların artarak devam ettiğini görmekten büyük mutluluk duyuyoruz." diye konuştu.

"Fabrika, lojistik tesis ve sanayi sitesi yatırımlarına yönelik imar düzenlemelerinde son aşamadayız"

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer de konuşmasında Mersin'in uluslararası ölçekte bir ticaret kenti olduğunu, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamullerinde de sektöre yön veren çok güçlü firmaların kentte faaliyet gösterdiğini belirtti. Deprem felaketinden sonra Mersin'in yoğun göç aldığını dile getiren Başkan Seçer, Hatay başta olmak üzere afet bölgesinden çok sayıda iş insanının da Mersin'de ticari faaliyetlerini sürdürmeye başladığını, belediye olarak yeni yatırım taleplerini karşılamak, yeni sanayi alanları oluşturmak için altyapı, üst yapı, yol ve imar planı düzenlemelerine yönelik çok kapsamlı çalışmalar yaptıklarını dile getirdi. Başkan Seçer, girişimcilerin taleplerini karşılayabilmek üzere Deliçay, Tarsus ve Huzurkent bölgesinde fabrika, lojistik tesis ve sanayi sitesi yatırımlarına yönelik imar düzenlemelerinde son aşamaya geldiklerini, Mersin'den Tarsus yönüne doğru demir yolu paralelinde 35 metre genişliğinde yeni bir yol güzergâhı açmak için çalışmaya başladıklarını bildirdi.

AHBİB'de en fazla ihracat gerçekleştiren 4'üncü firma olan Aves Enerji Yağ'ın ödülünü Senan İdin aldı.

AHBİB'de en fazla ihracat gerçekleştiren 5'inci firma olan Memişoğlu Tarım Ürünleri'nin ödülünü Tuba Memiş aldı.

TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal, AHBİB üyeleri arasında Adana ilinden en fazla ihracat gerçekleştiren firmalara ödülleri verdi.

EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN 6 İLE 10'UNCU SIRALAR ARASINDAKİ FİRMALAR

1	ADM BEŞİN VE TARIM A.Ş. (ADANA 1'İNCİSİ)
2	OMNIA NIŞASTA SAN. TİC. A.Ş. (ADANA 2'NCİSİ)
3	DURUM GIDA SAN. TİC. A. Ş. (MERSİN 6'NCİSİ)
4	GÖYMEN FOOD (GAZİANTEP 1'İNCİSİ)
5	ARMADA GIDA TİC. SAN. A.Ş. (MERSİN 7'NCİSİ)

"Makarnalık buğday ihracatının önünü açtık"

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Ahmet Güldal da konuşmasında, Türk çiftçisinin alın teri ve emeğinin en yüksek değerlere ulaşması için etkin çalışmalarda bulunan kurumun faaliyetlerinde Mersin'in çok büyük rol oynadığını, Akdeniz Bölgesi'nde küresel ticaretin merkezi konumunda bulunduğunu söyledi. 2023 yılında bereketli bir sezon yaşandığını aktaran Güldal, TMO'nun bu yıl yaklaşık 12 milyon ton ürün alımı yaparak üreticilere 120 milyar lira ödeme yaptığını kaydetti. Güldal, makarnalık buğday ihracat izni verdiklerini, Türkiye'nin uzun yıllar sonra özel sektör eliyle Kanada, Meksika ve Avrupa Birliği ülkelerine buğday ihraç ettiğini belirtti. Güldal, bakliyat yüksek rekolte artışının yaşandığı sezonda TMO olarak alım yapmadıklarını, sektörde

AHBİB'de en fazla ihracat gerçekleştiren 3'üncü firma olan Arbel Bakliyat'ın ödülünü Mert Hazar aldı.

ADANA'DAN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN
AHBİB ÜYELERİ

- 3 PİONEER TOHUMCULUK DAĞ.PAZ. LTD. ŞTİ.
- 4 TAT NIŞASTA SAN.TİC.A.Ş.
- 5 AKYEM ADANA YEM YAĞ BİODİZEL TAR. VE SAN. TİC. A.Ş.

HATAY'DAN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN
AHBİB ÜYELERİ

- 1 MİRBEY UN GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
- 2 EKREM AGRO DIŞ TİCARET A.Ş.
- 3 BAYRAMOĞLU KARDEŞLER GIDA PAZ. TİC. LTD. ŞTİ.
- 4 PROGEN TOHUM A.Ş.
- 5 SORİACO GIDA MAD. İTH. İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

KARAMAN'DAN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN
AHBİB ÜYELERİ

- 1 ANI BİSKÜVİ GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
- 2 BİFA BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
- 3 LARK GIDA AMBALAJ İNŞAAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
- 4 MODERN ÇİKOLATA GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
- 5 ŞİMŞEK BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

KAYSERİ'DEN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN
AHBİB ÜYELERİ

- 1 ÖZALP UN VE UNLU MAMULLERİ GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
- 2 ERYAĞ-ERCİYES YAĞ SANAYİ A.Ş.
- 3 OYLUM İÇ VE DIŞ TİC. A.Ş.
- 4 ÖZ-YIL UN VE UNLU MAM. GIDA İHT. MAD. HUB. TİC. LTD. ŞTİ.
- 5 REDBURY GIDA TİC. SAN. LTD. ŞTİ.

faaliyet gösteren firmaların regülasyonu üretici lehine düzenleyerek mahsulü aldığını, bu yaklaşımın sürdürülebilir üretim ve ihracatın devamlılığı için çok anlamlı olduğunu ifade etti.

Protokol konuşmalarının ardından AHBİB'in 2022 yılındaki ihracat performansına Mersin, Adana, Hatay, Kayseri, Karaman ve Gaziantep illerinden en güçlü desteği veren 28 firmaya ödülleri verildi.

TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal, Hatay ilinden en fazla ihracat gerçekleştiren firmalara ödülleri verdi.

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hakan Sefa Çakır, Karaman ilinden en fazla ihracat gerçekleştiren firmalara ödülleri verdi.

Mersin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Yaşar, Kayseri ilinden en fazla ihracat gerçekleştiren firmalara ödülleri verdi.

Törende ayrıca en fazla sayıda ülkeye ihracat gerçekleştiren 3 firmanın temsilcisine bu kategorideki ödülleri takdim edildi.

Depremzedelerin yaralarını sarmak için yardıma koşan AHBİB üyeleri onurlandırıldı

Deprem felaketinin açtığı yaralarının sarılmasında katkıları olan AHBİB üyesi 35 firmanın isimleri de törende okunarak onurlandırıldı. Hayırsever firmalar şu şekilde listelendi: Agrofood Kuruyemiş, Agrozan Tarım Ürünleri, Akmemiş Gıda, Akyem Adana Yem, Arbel Bakliyat, Aves Enerji Yağ, Bakış Tarımsal Ürünler, Başhan Tarımsal Ürünler, Bayamtaş, Bulutlar Kuruyemiş, Dicle Gıda, Duru Bulgur, Goldennuts, Gökmavi Pişmaniye, Göymen Food, Göze Tarım, İnci Bulgur, Kozalar Kuruyemiş, Memişoğlu Tarım, Mem-Pa Tarım, Mersin Bakliyatçıları, Otat Tarım, Özeltin İnşaat, Özdiker Tarım, Parçaoğlu Kuruyemiş, Pınarsan Gıda, Ramos Agro, Sabel Gıda, Saysan Dış Ticaret, Serttaşlar Dış Ticaret, Seyyidler Oto Gıda, Sizin Bitkisel, Sunar Mısır, Taşlar Lojistik ve Tekinler Dış Ticaret.

AHBİB İLK
100
İHRACATÇISI

AHBİB 100 LİSTESİ AÇIKLANDI

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe Türkiye'nin 11,47 milyar dolarlık ihracatına 2,06 milyar dolarlık destek veren Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB), 2022 yılında bölge ihracatına en güçlü desteği sağlayan 100 üyesini açıkladı. Hububattan bakliyata, pastacılık ürünlerinden yağlı tohumlar ve meyvelere, şeker ve şeker mamullerinden baharatlara kadar çok geniş bir yelpazede yüzlerce ürünü uluslararası pazarlarda değerlendiren AHBİB'in "İlk 100 Listesi" iftihar tablosu oldu.

Sıra No	Firma Ünvanları	İl
1	DİCLE GIDA VE TARIM ÜRN. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
2	BAŞHAN TARIMSAL ÜRN. PAZ. SAN. DIŞ TİC. A.Ş.	MERSİN
3	ARBEL BAKLIYAT HUBUBAT SAN. TİC. A.Ş.	MERSİN
4	AVES ENERJİ YAĞ GIDA SAN. A.Ş.	MERSİN
5	MEMİŞOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
6	ADM BESİN VE TARIM ANONİM ŞİRKETİ	ADANA
7	OMNIA NIŞASTA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA
8	DURUM GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	MERSİN
9	GÖYMEN FOOD GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞTİ.	G.ANTEP
10	ARMADA GIDA TİCARET SANAYİ A.Ş.	MERSİN
11	ANI BİSKÜVİ GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	KARAMAN
12	PIONEER TOHUMCULUK DAĞ. PAZ. LTD. ŞTİ.	ADANA
13	TAT NIŞASTA SANAYİ TİCARET A.Ş.	ADANA
14	BİFA BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KARAMAN
15	AKYEM ADANA YEM YAĞ BİODİZEL TAR. VE SAN. TİC. A.Ş.	ADANA
16	LARK GIDA AMB. İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	KARAMAN
17	MODERN ÇİKOLATA GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	KARAMAN
18	LESAFFRE TURQUIE MAYACILIK ÜR. TİC. A.Ş.	İSTANBUL
19	ŞİMŞEK BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ A.Ş.	KARAMAN
20	İNCİ AGRO GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	MERSİN
21	MOBAK TARIM VE GIDA SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.	ADANA
22	ALLTECH BIO TECHNOLOGY GIDA TAR. HAY. ÜR. SAN. LTD. ŞTİ.	İZMİR
23	SEYRANİ AGRO GIDA SANAYİ DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
24	BGS PAZARLAMA DIŞ TİCARET A.Ş.	KARAMAN
25	AYBAKLAR TARIM ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ A.Ş.	K. MARAŞ
26	OTAT TARIM ÜRÜNLERİ TAŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
27	MİRBAY UN GIDA SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.	HATAY
28	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
29	WORLD FOOD DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL
30	EKREM AGRO DIŞ TİCARET A.Ş.	HATAY
31	UNT TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET A.Ş.	MERSİN
32	MERSİN GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	MERSİN
33	TARSUS UN SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
34	BAYRAMOĞLU KARDEŞLER TİC. LTD. ŞTİ.	HATAY
35	ACARÇELİK UN SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.	ADANA
36	SAYSAN DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
37	MİRRA GLOBAL UN GIDA İTH. İHR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
38	TEKİNLER DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
39	RASAGRA GIDA DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
40	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
41	ÖZALP UN VE UNLU MAMÜLLERİ GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	KAYSERİ
42	PINARSAN GIDA İNŞ. NAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
43	ARAM NIŞASTA YAĞ HUBUBAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ADANA
44	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
45	SİZİN BİTKİSEL MARGARİN YAĞ ÜRN. İNŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
46	NATURAL GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	MERSİN
47	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
48	PROGEN TOHUM A.Ş.	HATAY
49	TATCO GIDA İTH. VE İHR. LTD. ŞTİ.	MERSİN
50	HAZAL BİSKÜVİ VE GIDA SANAYİ A.Ş.	KARAMAN

Sıra No	Firma Ünvanları	İl
51	ÇUKUROVA İRMİK UN YEM MISIR GIDA SAN. TİC. A.Ş.	MERSİN
52	MUTLU MAKARNACILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	G. ANTEP
53	DERVİŞOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ TİC. SAN. LTD. ŞTİ.	MERSİN
54	SERTTAŞLAR DIŞ TİCARET A.Ş.	MERSİN
55	AKBAŞ GIDA TEKSTİL SAN. DIŞ TİCARET A.Ş.	MALATYA
56	İMİSK İTH. İHR. TİC. VE NAK. A.Ş.	İSTANBUL
57	PALMIYE BİSKÜVİ ÇİKOLATA KEK GIDA SAN. TİC. A.Ş.	KARAMAN
58	NATURAL PETFOOD GI. HAY. TAR. ÜRN. TEKS. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
59	BİNBOĞALAR TARIM ÜRN. İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	OSMANİYE
60	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
61	TAN ÖZER GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
62	ALPRO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ADANA
63	ALTINIŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
64	BEST FOOD DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	KARAMAN
65	SORİACO GIDA MAD. İTH. İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	HATAY
66	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
67	MUTLUKAL GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ÇORUM
68	CASA COMMODITIES DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.	İSTANBUL
69	NAWRAS TARIM ÜRN. GIDA NAK. İNŞ. İTH. İHR. SAN. LTD. ŞTİ.	MERSİN
70	ORİS İNŞAAT TAAH. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
71	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
72	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
73	KAR NIŞASTA ENTEGRE GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	ADANA
74	ZEYTİNYAPRAĞI GIDA LOK. TEM. İNŞ. İTH. İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	HATAY
75	KARAMAN ŞİMŞEK TARIM GIDA DIŞ. TİC. LTD. ŞTİ.	KARAMAN
76	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
77	ROYAL YEM SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	ADANA
78	OYLUM İÇ VE DIŞ TİCARET A.Ş.	KAYSERİ
79	ÖZDİKER TARIM ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
80	ABDULGAFUR ULUSLARARASI TAŞ. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.	HATAY
81	BULUTLAR KURUYEMİŞ GIDA NAK. PAZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	ADANA
82	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
83	KONAK FOOD BAHARAT İTHALAT İHRACAT LTD. ŞTİ	HATAY
84	İNCİ BULGUR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HATAY
85	AKKAR UN SANAYİ İTH. İHR. TİC. LTD. ŞTİ.	ADANA
86	KA YA ORGANICS ORGANİK GIDA ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ	MERSİN
87	MERSİN GÜNEŞİ UN SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	MERSİN
88	DAN GIDA SANAYİ TİCARET A.Ş.	MERSİN
89	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
90	YILDIZAGRO GIDA İNŞ. TAAH. SAN. TİC. A.Ş.	İSTANBUL
91	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
92	APRİN DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	MERSİN
93	ŞMS KOPUZ DIŞ TİCARET A.Ş.	İSTANBUL
94	TESTA UN GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	MERSİN
95	RAMOS AGRO GIDA LOJ. İNŞ. İTH. İHR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ	MERSİN
96	HİCAZ BAHARAT TARIM SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	MERSİN
97	AK KIZILCA İTHALAT İHRACAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	HATAY
98	DOĞANLAR GIDA VE TURİZM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	NEVŞEHİR
99	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	
100	ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	

HATİPOĞLU BAKLIYAT, ÜÇÜNCÜ KUŞAKLA İHRACATA AÇILDI

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe 40 yılı aşkın süredir faaliyet yürüten Hatipoğlu Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'nde üçüncü kuşak olarak çalışma hayatına atılan Ali Sözen, 2013 yılından itibaren genel müdür ünvanıyla firmanın uluslararası pazarlarda etkinliğini artırmak için gayret gösterirken, Mersin Ticaret Borsası'ndaki çalışmalarıyla da sektörün gelişimine destek veriyor.

Hatipoğlu Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin temellerinin Ankara'da atıldığını, zaman içinde Mersin ve Bursa'daki yatırımlarla sektörde etkin firmalar arasında yer almayı başardıklarını belirten Genel Müdür Ali Sözen, hem üretim hem de tedarik yoluyla elde ettikleri ürünleri yurt içi ve yurt dışı pazarlarda değere dönüştürdüklerini söyledi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nden 2003 yılında mezun olduktan sonra aile şirketi olan Hatipoğlu Tarım Ürünleri'nde çalışma hayatına atıldığını kaydeden Ali Sözen, dış ticaret serüvenine 2005'te başladıklarını ve komşu ülkeler ile Avrupa pazarında etkinlik gösterdiklerini belirtti.

"Ağırlıklı olarak sektörün dünyaya açılan kapısı Mersin'de üretim yapıyoruz"

Ali Sözen, "Bakliyat üretimi, ticareti ve pazarlamasında uzmanlaşan şirketimiz, ağırlıklı olarak Mersin'deki tesislerinde faaliyetlerini yürütüyor. Burada kendi üretimimiz olan nohut, yeşil mercimek, fasulye ve barbunya ürünlerini işliyoruz. Bunun yanında kırmızı mercimek, bulgur ve pirinç gibi ürünleri de hem yurt içinden hem de yurt dışından tedarik ederek ticaretini yapıyoruz. Ankara ve Bursa'daki tesislerimizde de paketli ve çuvalı ürünlerimizi pazarlıyoruz. Ankara şubemiz, İç Anadolu Bölgesi ve Batı Karadeniz Bölgeleri'nde satış ve pazarlama yapıyor. Bursa'da da aynı şekilde Marmara ve Ege illerine yönelik

faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Hat-Bak ve Mutaş markalarıyla hem iç pazarda hem de ihracat pazarlarında kaliteli, güvenli ürünlerimizle, müşteri memnuniyetini en üst düzeyde tutarak ülkemiz ekonomisine destek veriyoruz." dedi.

"Binlerce yıldır insanlığı doyuran bakliyat, geleceğin de gıdası olacak"

Mersin Ticaret Borsası'nda başkanlığını yürüttüğü Bakliyat Komitesi'nde sektörün üretimini artırması ve ihracat pazarlarında daha etkin olması için çalışmalar yürüten Ali Sözen, bakliyat ürünlerinin yüksek protein değeri, üretiminde az suya ihtiyaç

duyulması, toprak verimliliği ve çevreye katkıları nedeniyle geleceğin gıdası olacağını belirtti. İnsan beslenmesinde bakliyat ürünlerinin büyük rolü olduğunun altını çizen Ali Sözen, bitkisel proteinlerin yüzde 22'sinin, karbonhidratların yüzde 7'sinin bakliyattan sağlandığını vurguladı. Ali Sözen, "Besin değeri açısından et ürünlerine eş değer protein sağlayan bakliyat ürünleri, bir insanın ihtiyaç duyduğu enerjinin yüzde 15-20'sini karşılıyor. Obezite, diyabet ve bazı kronik hastalıklarla mücadele için haftada en az üç kez tüketilmesi uzmanlar tarafından tavsiye ediliyor." diye konuştu.

Hatipoğlu Tarım Ürünleri Genel Müdürü Ali Sözen, bakliyat üretimi, ticareti ve pazarlamasında uzmanlaştıklarını; kendi üretimleri olan nohut, yeşil mercimek, fasulye ve barbunya ürünlerini işlediklerini belirtti.

Türkiye'nin bakliyatın gen merkezi olarak öne çıktığını, ekolojik şartlar bakımından Anadolu topraklarının bakliyat üretimi için çok elverişli olduğunu vurgulayan Ali Sözen, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tarımsal üretimin planlanmasına yönelik düzenlemelerin bakliyat sektörünün gelişimi için önemli avantajlar barındırdığını söyledi. Ali Sözen, "Bakanlığımız, üretim planlamasının yapılmasında iklim değişikliğini, arazilerin sulama imkânlarını, arz ve talep dengesini, yeterlilik oranlarını, münavebe olanaklarını temel alacağını açıkladı. Bakliyat ise tüm bu alanlarda sahip olduğu faydalar ile yeni üretim planlamasında önemli bir rol oynayabilir ve üretimde sıçrama yaratabilir. 580 bin ton ile nohut, 445 bin ton ile mercimek ülkemiz bakliyat üretiminin yüzde 78'ini oluşturuyor. Her iki ürünün de su gereksinimleri birçok ürüne kıyasla az ve susuz tarım için uygun olduklarından su kısıtlı bölgeler için ideal ürünlerdir. Yeni üretim planlamasında her iki ürünün de bu özelliklerinin dikkate alınarak öncelik bulmasını umuyoruz." dedi.

"Münavebeli ekimler için bakliyat teşvik edilmeli"

Yönetmeliğe göre sulanan alanlarda en az üçlü, kuru alanlarda ise en az ikili münavebeyi içeren ekim nöbeti hazırlanacağını dile getiren Ali Sözen, şunları söyledi: "Bakliyat ürünleri, toprağı azot

bakımından zenginleştirerek kimyasal gübreye olan ihtiyacı büyük ölçüde azaltır. Ayrıca aynı topraktan sürekli ve yüksek verimde ürün alınmasını sağlar. Bu doğrultuda sulanan alanlarda üçlü münavebe sistemi içinde kuru fasulye, kuru alanlarda ise ikili münavebe sistemi kapsamında nohut ve mercimek ekimi yeni üretim planlanmasında teşvik edilmelidir. Ayrıca

bakliyata, yönetmelikte yer verildiği üzere özel mevzuatı çerçevesinde münavebe zorunluluğu olan ürünlere dâhil edilerek üretim izni verilmesine öncelik tanınmalıdır."

Hâlihazırda Türkiye'nin kuru fasulye ve nohut üretiminde kendi kendine yeterli durumda olduğunu, bu oranların kırmızı mercimekte yüzde 57, yeşil mercimekte yüzde 51 seviyesinde bulunduğunu dile getiren Ali Sözen, "Bu bağlamda, yeni yönetmelikte vurgulandığı üzere ürün ve ürün gruplarının belirlenmesinde bakliyat ürünlerinde kendi kendimize yetemediğimiz, dış ticaret açısından net ithalatçı olduğumuz ve ihracatımızın ithalata bağımlı olduğu gerçeğinin dikkate alınmasını arzu ediyoruz." ifadelerini kullandı.

"Sertifikalı tohum ve türev ürünler konusunda önemli çalışmalar yapıyoruz"

Bakliyat sektörünün büyük bir bölümünün kümelendiği ve bakliyat dış ticaretinin yüzde 80'lik bölümünün gerçekleştiği Mersin'de hem sertifikalı tohum hem de türev ürünlerin geliştirilmesi alanlarında Mersin Ticaret Borsası'nın başarılı çalışmalarına imza attığını kaydeden Ali Sözen, "MTB Başkanımız Abdullah Özdemir liderliğinde bakliyat sektörünün ülkemiz ekonomisine çok daha fazla döviz girdisi sağlaması için gayret gösteriyoruz. Türkiye'de baklagil tohumculuğu konusunda, araştırma, geliştirme, islah ve üretim çalışmaları yapmak üzere Borsamız tarafından kurulan tohumculuk şirketi lider konumda bulunuyor. Yüksek katma değerli türev ürün konusunda faaliyetlerde de Bakliyat Araştırma Merkezimiz kısa zamanda önemli ilerlemeler kaydetti. Bakliyat ürünlerinden; makarna, cips, kalamar, süt, peynir, muhallebi, kurabiye, yumurtsız kek, nohut sütü, reçel, dondurma, tarhana, mayonez, salep ve benzeri ürünler geliştirildi. Türev ürünlerin konvansiyonel ürünlere göre çok daha fazla katma değer sağladığı gerçeğinden hareketle yapılan çalışmaların çok değerli olduğuna inanıyoruz." dedi.

**HATİPOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ, HAT-
BAK VE MUTAŞ MARKALARIYLA
HEM İÇ PAZARDA HEM DE İHRACAT
PAZARLARINDA KALİTELİ VE GÜVENLİ
ÜRÜNLERİ TÜKETİCİLERE SUNUYOR.**

MERSİN LİMANI'NDA KAPILAR PROJESİ HİZMETE AÇILDI

Türkiye'nin dış ticaretinde stratejik rol oynayan Mersin Uluslararası Limanı'na giriş-çıkış yapan TIR ve kamyonların şehir içi trafiğinde oluşturduğu yoğunluğu önlemek adına hayata geçirilen 3 etaplı Kapılar Projesi'nin tamamlanan 2 fazı hizmete girdi. Liman yerleşkesi içindeki açılış törenine Vali Ali Hamza Pehlivan, Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, milletvekilleri, ilçe belediye başkanları, STK başkanları, MIP Genel Müdürü Ajay Kumar Singh, yönetim kurulu üyeleri ve lojistik firmalarının temsilcileri katıldı.

MIP Kapılar Projesi'nin Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş. (MIP), Mersin Valiliği, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Devlet Demiryolları ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün iş birliğinde hayata geçirildiğini kaydeden MIP Genel Müdürü Ajay Kumar Singh, yaklaşık 1 milyar TL'lik yatırımın ağır tonajlı vasıtaların Mersin Limanı'na doğrudan giriş ve çıkışını kolaylaştıracağını, yükleme ve boşaltma için limanda bekleme sürelerini de önemli ölçüde kısaltacağını söyledi.

Kumar Singh, "Mersin girişinde oluşan yük trafiği problemini çözerek, şehrimizin ticaret hacmi artışına ve bölgemizin kalkın-

masına fayda sağlamayı amaçlıyoruz. Bizim bu projedeki temel amacımız, liman trafiğini şehir trafiğinden ayırmaktır. Bunu da büyük ölçüde karşılamış olacağız." dedi.

MIP Genel Müdürü Ajay Kumar Singh, taşıtların yakıt tüketimini azaltacak ve zamandan tasarruf sağlayacak Kapılar Projesi ile konteyner ve konvansiyonel yük taşıyan araçların, D-400 kara yolu ile 2 bağlantı noktasından doğrudan Mersin Limanı'na giriş ve çıkış yapmaya başladığını, aynı zamanda 132. Cadde'den açılan yeni bir bağlantıyla limana 3 şeritten giriş yapılmasını sağladıklarını dile getirdi.

TİM'den markalaşma hamlesi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile dünyanın önde gelen fikri ve sınai haklar kuruluşlarından biri olan Uluslararası Ticari Marka Birliği (INTA) arasında Türk markalarının uluslararası bilinirliğini ve güvenilirliğini artırmak amacıyla iş birliği anlaşması imzalandı. TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde bir araya gelen TİM Baş-

kkanı Mustafa Gültepe ile INTA Başkanı Jomaire Fredericks, söz konusu anlaşmayı imzaladı. Anlaşma kapsamında ticari markalar, ticari marka haklarının uygulanması ve fikri mülkiyet hakları ilgili programların geliştirilmesi yönünde ortak projeler yürütülecek. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "INTA, 'marka' ve 'fikri mülkiyet' ko-

nusunda dünyanın en önemli sivil toplum örgütü. Global ölçekte etki gücü böylesine yüksek bir sivil toplum kuruluşu ile iş birliği anlaşması imzalamaktan büyük memnuniyet duyuyorum." dedi.

Uluslararası pazarlarda görünürlüğü artan Türk ürünlerinde ve markalarında ticari hakların gözetilmesi ve geliştirilmesi, tüketici tarafında güvenliliğin artırılması gibi ihtiyaçların ortaya çıktığını ifade eden Gültepe, şu şekilde konuştu: "İşte bu yeni ihtiyaçlar çerçevesinde INTA ile yeni bir iş birliğinin temellerini atıyoruz. İş birliği kapsamında ticari marka hakları ve tamamlayıcı fikri mülkiyet haklarıyla ilgili projeler geliştireceğiz. Karşılıklı çıkarları ilgilendiren konularda bilgi alışverişi yapacağız. Önümüzdeki süreçte, INTA ile kesişen alanlarımızın tamamında ortak çalışma imkânı bulacağız. Türk markalarının uluslararası bilinirliğini ve güvenliliğini hep birlikte artıracacağız."

AZİM UN, DENEYİM VE OTOMASYONU BİRLEŞTİRDİ

Dünya un ihracatında lider konumda bulunan Türkiye'yi küresel arenada başarıyla temsil eden Azim Un, "El Değmeden Üretim" ilkesiyle, modern üretim tesislerinde ürettiği 28'i aşkın ürünü ağırlıklı olarak Orta Doğu ülkelerine ihraç ediyor. Mardin ve Adana'daki fabrikalarında günlük 1.250 ton üretim kapasitesine ulaşan Azim Un, kalite ve randımanı artırmak adına ÜR-GE çalışmalarına büyük önem veriyor.

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları listesinde yer alan Azim Group Holding, ülke ekonomisine 26 yıldır güç veriyor.

Türkiye'nin hububat işleme sanayisinde çeyrek asırdır faaliyet gösteren Azim Un, Adana ve Mardin'deki 3 tesisinde deneyim ve otomasyonu birleştirerek bereket ve bolluğun sembolü buğdayı temel gıda maddesi olan una dönüştürüyor. "El Değmeden Üretim" ilkesiyle, modern üretim tesislerinde baktalalık, böreklik, pastalık, simitlik, yufkalık, ekmeklik ve pidelik un üreten Azim Un, ağırlıklı olarak Orta Doğu ülkelerine ihracat gerçekleştiriyor.

Azim Group Holding Yönetim Kurulu Başkanı Orhan İlhan, 1997 yılında girdikleri sektörde 2000'lerin başında Mardin'de bir un fabrikası satın alarak un üretimine ilk adımı attıklarını, 2008 yılında Adana'ya gelerek faaliyetlerine devam ettiklerini belirtti. Sektörde Azim Un ve Akhan Un adlı 2 şirket ile faaliyet gösterdiklerini kaydeden Orhan İlhan, un sektöründe Azim Un ismiyle yoluna devam ederken, Rahmet Un, Kerbeli Un, Pizzazim, Lüks 27, Has Han Un ve Deno Un markalarıyla 28'i aşkın ürüne iç ve dış pazarda değer kazandırdıklarını söyledi.

"Günlük 1.250 ton üretim kapasitesine ulaştık"

Adana'da 2015 yılında Endüstri 4.0 modeliyle en yeni teknolojiyi barındıran bir yatırım gerçekleştirdiklerini ve hijyen anlamında "üst düzey" bir tesisi ülke ekonomisine kazandırdıklarını belirten Orhan İlhan, bu yatırımla günlük 1.250 ton üretim kapasitesine ulaştıklarını dile getirdi.

2009 yılından beri Türkiye'nin İlk 1000 Sanayi Kuruluşu listesinde yer aldıklarını ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin açıkladığı İhracat Şampiyonları arasına girdiklerini

vurgulayan Orhan İlhan, üretimin yarısını iç pazara, yarısını ihracata yönlendirdiklerini bildirdi. Orhan İlhan, Mardin'de 2, Adana'da 1 olan üretim tesisine yenilerini eklemek için hazırlıklar yaptıklarını, bölge olarak yine Çukurova'yı tercih ettiklerini belirtti. Orhan İlhan, Adana'da planladıkları yatırımda günlük 1.000 ton üretim kapasiteli tesis kurmanın hazırlığı içinde olduklarını ifade etti.

"ÜR-GE'ye büyük önem veriyoruz"

Azim Un'u sektörde öne çıkaran en büyük özelliğinin hasat anından başlayan ve son tüketiciye ulaşınca kadar devam eden kalite anlayışı olduğunu dile getiren Orhan İlhan, ürün geliştirme (ÜR-GE) çalışmalarına büyük önem verdiklerini söyledi. Orhan İlhan, "Un üretimi yaparken dikkat ettiğimiz en temel unsur kaliteli hammadde temin etmek ve bu hammaddeleri üretim bandına girmeden önce hassas laboratuvar testlerine tabi tutarak ortaya çıkacak ürünün kalite ve randımanını artırmaktır. Güçlü ÜR-GE ekibimiz sayesinde 28 çeşit formülü geliştirdik ve ileriye dönük farklı konseptler için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Hedefimiz yalnızca üretip ihraç etmek değil, unumuzu uluslararası pazarda tercih edilen ve güvenilen bir marka haline getirmektir. 'Başarı Azim'le gelir' mottosuyla çıktığımız yolda çok önemli mesafeler katettimize inanıyoruz." dedi.

Azim Group Holding olarak faaliyet yürüttükleri tüm sektörlerde sürdürülebilirliği en ön planda tuttıklarını, çevre dostu bir üretim anlayışıyla ilerlediklerini aktaran Orhan İlhan, yeşil dönüşüm sürecinde yenilenebilir enerji yatırımlarını da eksiksiz yerine getirdiklerini belirtti. Orhan İlhan, bu kapsamda güneş enerji santrali (GES) projesinin ilk etabını tamamladıklarını, yeşil enerji için yeni yatırımlarına devam edeceklerini sözlerine ekledi.

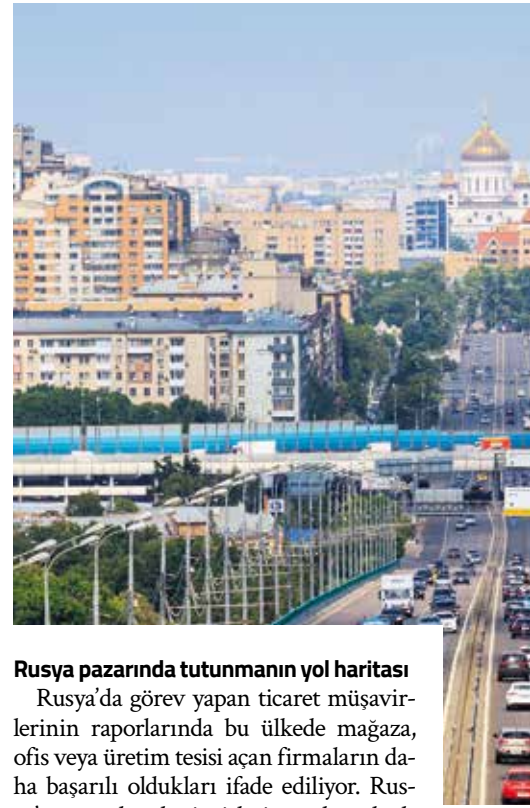
Azim Group Holding Yönetim Kurulu Başkanı Orhan İlhan

RUSYA PAZARINDA 3,3 MİLYAR DOLARLIK POTANSİYEL VAR

Türkiye'nin en önemli ihracat pazarları arasında 8'inci sırada bulunan Rusya'da hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü için 3 milyar 290 milyon dolarlık ihracat potansiyeli bulunuyor. Rusya pazarında potansiyel ürün matrisi tablosunda hayvan yemi, gıda müstahzarları, şekerli ve çikolatalı mamuller, tatlı bisküvi ve gofretler ile soya küspesi öne çıkıyor.

Avrasya coğrafyasında Kafkasya, Orta Doğu ve Karadeniz havzasında en etkin bölgesel aktörler arasında bulunan Rusya, 145 milyonu aşan nüfusu, 2,13 trilyon dolarlık gayrisafi yurt içi hasılası ve 786 milyar dolarlık dış ticaret hacmiyle dünyanın en büyük 11'inci ekonomisi olarak gösteriliyor. Zengin doğal gaz, petrol ve maden kaynaklarının yanı sıra geniş tarım ve ormanlık alanlarıyla en önemli hammadde tedarikçisi ülkeler arasında yer bulan Rusya, en fazla ihracat gelirini ilaç ve kimya, demir-çelik ve me-

tal, madencilik ve doğal taşlar, mücevherat ve kıymetli taşlar ile tarım ve hayvancılık sektörlerinden elde ederken ithalatında ise makineler, mekanik cihazlar ve aletler, motorlu kara taşıtları, eczacılık ürünleri, plastikler ve mamulleri, optik cihazlar, demir ve çelik, organik kimyasallar, meyveler ve sert kabuklu meyveler sektörleri başı çekiyor. Rusya'nın 294 milyar doları bulunan ithalatında en önemli tedarikçi ülkeler arasında Çin, Hollanda, Almanya, Türkiye, Beyaz Rusya, İngiltere, İtalya ve Kazakistan bulunuyor.

Rusya pazarında tutunmanın yol haritası

Rusya'da görev yapan ticaret müşavirlerinin raporlarında bu ülkede mağaza, ofis veya üretim tesisi açan firmaların daha başarılı oldukları ifade ediliyor. Rusya'nın perakende zincirleri veya büyük ölçekli ithalatçıları, özellikle ulaşılabilirlik ve olası sorunların hızlıca çözümü noktasında ülkede yerleşik şirketleri daha fazla tercih edebiliyor. Rusya'da şirket açma imkânı olmayan firmaların Rus pazarını bilen ve Rusçaya hâkim yetkili temsilci ve distribütör kullanımını esas alan stratejilerle çalışma yürütmesi tavsiye ediliyor.

Fuarlara katılım en geçerli faaliyet

Rusya'da fuar katılımları, ticareti geliştirici en geçerli faaliyetlerin başında yer alıyor. Rus firmaların ülkelerinde gerçekleşen fuarlara büyük ilgi duyması ve bu organizasyonlarda iş bağlantıları yapması ihracatçılar açısından büyük fırsatlar yaratıyor. Rus pazarını hedefleyen firmaların fuarlara aktif katılımları, gerek güncel durumun yerinde incelenmesi gerekse müşteri bulunması bakımından büyük önem taşıyor. Rusya'da düzenlenen fuarlarda Türk firmalara sağlanan fuar desteklerine ilişkin bilgilere Ticaret Bakanlığının web sitesinde ulaşılabilir.

Rusya pazarında hububat, bakliyat sektörü performansını ikiye katladı

Rusya pazarında en büyük tedarikçi ülkeler listesinde 4'üncü sırada bulunan Türkiye, bu ülkeye 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 45 artışla 7 milyar 653 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Türkiye'nin Rusya'ya yönelik ihracatında en yüksek ihracat değerlerine kimya, yaş meyve sebze ve otomotiv sektörlerinde ulaşılırken hububat bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü yüzde 90 artışla 233,8 milyon dolarlık dış satıma imza attı. Aynı dönemde AHBİB, Rusya pazarında yüzde 118 artışla 51 milyon 512 bin dolarlık ihracat değerine ulaştı.

2023 yılının Ocak-Eylül döneminde ise Türkiye'nin Rusya'ya yönelik genel ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 47,4 artışla 7 milyar 127 milyon dolar olarak gerçekleşirken hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü aynı dönemde yüzde 67,7 artışla 259 milyon 743 bin dolar ihracat değerine ulaştı. AHBİB üyesi ihracatçılar ise 2023 yılının Ocak-Eylül ayları arasında Rusya pazarında 33 milyon 780 bin dolar ihracat gerçekleştirdi.

Rusya pazarında 5 ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek

Ticaret Bakanlığının Rusya pazarındaki potansiyel ürün matrisi tablosuna göre hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü için önemli ihracat fırsatları bulunuyor. 2022 yılına ilişkin tarım ve gıda ürünleri matrisi listesinde, hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar ürün grubunda Rusya'nın ithalatı 924,3 milyon dolar olarak gösteriliyor.

Türkiye, bu ürün grubunda Rusya pazarına 0,2 milyon dolar ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye'nin aynı ürün grubunda dünya genelindeki toplam ihracatı, 294,7 milyon doları buluyor.

Potansiyel ürün matrisinde en büyük hacim gıda müstahzarlarında

Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları ürün grubunda Rusya yıllık 911,5 milyon dolarlık satın alma yapıyor. Bu ürün grubunda Türkiye'nin Rusya'ya ihracatı ise 13 milyon dolar düzeyinde kalıyor. Türkiye, tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları ürün grubunda dünya genelinde 444 milyon dolar ihracat gerçekleştiriyor.

Çikolata ve kakao içeren diğer gıda pazarı 644,3 milyon dolar

Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları kaleminde Rusya yıllık 644,3 milyon dolar ithalat yapıyor. Türkiye bu

ürün grubunda Rusya'ya 9,3 milyon dolar ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye'nin çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları ürün grubunda genel ihracatı 688,4 milyon doları buluyor.

Tatlı bisküvi ve gofretler ürün grubunda 432,7 milyon dolarlık alım yapıyor

Tatlı bisküvi ve gofretler ürün grubunda Rusya, 432,7 milyon dolarlık ithalat gerçekleştiriyor. Türkiye ise bu ürün grubunda Rusya pazarında 15,23 milyon dolar değere ulaşıyor. Türkiye'nin tatlı bisküvi ve gofretler ürün grubundaki ihracatı 1 milyar 189 milyon dolar düzeyinde seyrediyor.

Soya küspesinde Rusya'nın ithalat hacmi 377,5 milyon dolar

Soya fasulyesi yağı üretiminden artan kalan küspe ve katı atıklar ürün grubunda Rusya yıllık 377,5 milyon dolarlık satın alma yapıyor. Türkiye'nin, bu ürün grubunda Rusya'ya ihracat kaydı görünmeyen dünya genelinde elde ettiği ihracat değeri 326,2 milyon doları buluyor.

KAPASİTE ARTIRAN ROYAL YEM, 25 ÜLKEYE İHRACAT HEDEFLİYOR

Adana'daki üretim tesislerini geçen yıl son teknolojiyle yenileyerek yıllık üretim kapasitesini 180 bin tona çıkaran Royal Yem, pelet, toz ve granül formundaki yem çeşitlerini 10 ülkeye ihraç ediyor. Orta Doğu ülkelerinde etkin olan Royal Yem, ihracat yaptığı ülke sayısını 25'e yükseltmeyi hedefliyor.

Adana'da 2016 yılında kurulan Royal Yem Sanayi, yıllık 180 bin ton kapasiteli tesislerinde üretimini gerçekleştirdiği 18 çeşit yem ile büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan ve balık üretimi yapan işletmelerin ihtiyaçlarını karşılıyor. Yurt içinde 50 ilde yaygın bayi ağına sahip olan Royal Yem, pelet, toz ve granül formundaki yem çeşitlerini Irak ve Suriye başta olmak üzere Orta Doğu ülkelerine ihraç ederek Türkiye ekonomisine döviz kazandırıyor.

"İhracat yaptığımız ülke sayısını 25'e çıkarmayı hedefliyoruz"

Royal Yem Sanayi Ltd. Şti. Genel Müdürü Osman Yağan, Adana'nın Sarıçam ilçesinde 8 bin metrekare kapalı olmak üzere toplam 20 bin metrekare alan üzerine kurulu şirketin hâlihazırda 10 ülkeye ihracat yaptığını belirterek, geçen yıl devreye aldıkları modernizasyon yatırımlarıyla dış satım yaptıkları ülke sayısını 25'e yükseltmeyi hedeflediklerini bildirdi.

Osman Yağan, "Son teknoloji ile kurulan tesislerde pelet, toz ve granül formda yemler üreten şirketimizin ürün yelpazesinde 18 çeşit yem bulunuyor. Royal Yem olarak yurt genelinde 50 ilde 150'ye yakın bayi ağı ile büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan ve balık üretimi yapan işletmelerin ihtiyaçlarını karşılıyoruz. İç Anadolu, Akdeniz, Güney Doğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde satış yapan şirketimiz ihracat kulvarında ağırlıklı olarak Irak ve Suriye başta olmak üzere Orta Doğu ülkelerine ihracat gerçekleştiriyor." dedi.

180 BİN TON

Royal Yem'in
yıllık üretim
kapasitesi

Royal Yem Sanayi Genel Müdürü Osman Yağan, ihracatta Irak ve Suriye pazarlarında etkin olduklarını vurguladı.

"Son teknolojiye sahip laboratuvarımızla bir adım öndeyiz"

Royal Yem'in 2022 yılında üretim hatında kapsamlı bir modernizasyon yatırımına giriştiğini, son teknoloji üretim hattıyla hatasız üretim sunduğunu vurgulayan Osman Yağan, laboratuvar yatırımıyla bağlı oldukları sektörde rakiplerine göre bir adım öne geçtiklerini belirtti. Osman Yağan, "Hayvanların en iyi performansı gösterebilmeleri için temel besin maddeleri olan karbonhidratları, lipitleri, proteinleri, vitaminleri, mineralleri, suyu ve oksijeni belli oranda, kalitede ve uygun şartlarda almaları gerekiyor. Yemin gereksinimleri ne kadar karşıladığını bilmemiz, hayvanın sağlığı açısından sakınca yaratabilecek zehirli bileşiklerin, mikrobiyal ve kimyasal bulaşmaların bulunup bulunmadığının tespiti için de analizler büyük önem taşıyor. Bu konuda gereklilikleri en üst düzeyde karşılamak için İtalya'dan getirdiğimiz son teknoloji laboratuvarımızdan faydalanıyoruz. Yenilikçi ürün ve müşterinin beklentisine göre özel üretim hızımızla sektörde pozitif ayrılarak öne çıkıyoruz." diye konuştu.

"Et ve süt fiyatlarındaki dalgalanmalar sektörümüzü etkiliyor"

Yem sektörünün çözüm bekleyen sorunlarına da değinen Osman Yağan, "Döviz kurundaki dalgalanmalar çok hızlı hammaddeye ve yeme yansıyor, et ve süt üreticilerini olumsuz etkiliyor. İhracatta ise korumacı politikalar ile gümrük vergisi koyan veya artıran ülkelerde sıkıntılar yaşıyoruz." ifadelerini kullandı.

Bifa Bisküvi
Üst Yöneticisi
(CEO)
Hüseyin Sevim

BİFA, ATIŞTIRMALIK GIDA SEKTÖRÜNDE KÜRESEL OYUNCU

Atıştırmalık gıda sektöründe 100'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştiren Bifa Bisküvi, Avrupa ve Amerika ülkelerine yaptığı ihracatı yıldan yıla artırıyor. Bisküvi, kek, kraker ve çikolata ürün gruplarında güçlü markalarıyla uluslararası oyuncu olmayı başaran Bifa, İngiltere'de satış şirketi kurarak stratejik bir hamle yaptı.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde Karaman'ı temsil eden Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş., atıştırmalık gıda üretimini iyi tarım uygulamaları, un ve kâğıt ambalaj sektöründeki yatırımlarıyla bütünleştirerek oluşturduğu entegre üretim modeliyle fark yaratıyor.

Bifa Üst Yöneticisi (CEO) Hüseyin Sevim, 1962 yılında Babaoğlu ailesinin girişimci ve öncü vizyonuyla Karaman'ın gururu olan şirketin; 60 yıllık tecrübesini sektördeki yenilikler ve teknolojideki gelişmelerle harmanlayarak Avrupa ve Amerika kıtalarındaki ülkelere yaptığı ihracatı yıldan yıla artırdığını belirtti. Bifa'nın bisküvi, şekerli ve çikolata mamullerinde 3,2 milyar dolarlık ithalat hacmine sahip Birleşik Krallık ile beraber Avrupa ve Amerika pazarlarını hedef pazar olarak belirlediğini kaydeden

Hüseyin Sevim, "2022 yılında İngiltere'de satış şirketimiz Unifa'yı kurduk. Birleşik Krallık pazarında etkinliğimizi artırırken, Kuzey Avrupa ülkelerinde de yeni ihracat köprüleri kurmanın arayışındayız." diye konuştu.

"Yenilikçi ürünlerle Bifa kültürü oluşturuyoruz"

Bifa'nın merkez üretim tesisinde sürekli yatırım hâlinde olduğunu dile getiren Hüseyin Sevim, yıllık 120 bin tona

ulaştıklarını, bu kapasiteyi daha da artırmak üzere Karaman'da yeni bir fabrika kurduklarını ve bu fabrikayı yakın zamanda devreye almayı planladıklarını aktardı. Hüseyin Sevim, Bifa'nın Cezayir ve Hindistan'da yatırımları olduğunu, elverişli pazarlarda yeni yatırımlara devam edeceklerini ifade etti. Bifa'nın AR-GE ve yenilikçi ürünlere yönelik çalışmalarını değerlendiren Hüseyin Sevim, şunları

söyledi: "İnsanı merkeze alarak Bifa kültürünün ve sektörün gelişmesi için çalışıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz tüm dönüşümler ile yıllardır ürünlerimizi tüketen, bizlere güvenen müşterilerimizin yanına yeni nesilleri eklememizi sağlayacak, onlara da hitap edecek ürünlerle Bifa markasını geliştirmek istiyoruz. Bunun için dünya üzerinde sürekli yeni satış kanalları ve fırsatları aramaktayız. Her kanala, her akışa ve ürüne ulaşmaya, temas etmeye büyük özen gösteriyoruz. Sürekli bilgi akışı içinde kendi bilgi birikimimizi geliştirerek yeni ürün fikirlerini denemeye ve tatmaya hevesli bir ekibiz. Ürün fikirlerini geliştirerek pazarlama planı ve stratejileri oluşturuyor, doğru terekte değerli ürünlerle yer almak istiyoruz."

"Yeni iş gücü bulmakta zorlanıyoruz"

Sektörün sorunlarına ve taleplerine değinen Hüseyin Sevim, "Karaman, sahip olduğu avantajlarla atıştırmalık gıda üretiminde büyük gelişim gösteriyor. Sektörümüzü aynı bölgede çok sayıda ambalaj ve makine üreticisi besliyor. Bifa olarak Karaman'da 2 binden fazla çalışanımız ile değer üretiyoruz. Üretim kapasitemiz ve fırsatlar göz önüne alındığında daha fazla iş gücüne ihtiyacımız var. Ancak yetiştirmek üzere ya da kalifiye çalışan noktasında yeterli yeni iş gücü bulmakta zorlanıyoruz. Bu sorunun çözümüne ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri kurmak dâhil her türlü desteği veriyoruz." dedi.

DEMİRKOLLAR, YENİ YATIRIMLARLA GÜÇLENİYOR

Mersin'deki modern tesislerinde ürettiği ayçiçeği yağı ve margarini Orta Doğu ve Afrika'daki 25 ülkeye ihracat eden Demirkollar, ayçiçeği yağında kapasite artırma, margarin tesisi kurma, soğuk hava depo kapasitesini artırma ve GES yatırımlarıyla daha da güçlendi.

Mersin'de ayçiçeği ve margarin yağ sektöründe 10 yılı aşkın süredir faaliyet gösteren Demirkollar Yapı, Enerji ve Yağ Sanayi A.Ş., bir yandan ihracat yaptığı ülke sayısını artırmak için pazarlama faaliyetlerini yoğunlaştırırken diğer yandan üretim kapasitesini artırmaya ve yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmaya yönelik yeni yatırımlara ağırlık verdi.

Demirkollar Yapı, Enerji ve Yağ Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Halil Demirkol, Mersin-Tarsus 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu günlük 120 ton kapasiteli tesislerinde son 5 yılda hayata geçirdikleri rafine ayçiçeği yağı üretim kapasitesini artırma, margarin üretim tesisi kurma, soğuk hava depo kapasitesini artırma ve güneş enerji santrali yatırımlarıyla ülke ekonomisine çok daha güçlü destek vermeyi sürdürdüklerini söyledi.

"Mirya ve Adenya markalarıyla 25 ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz"

Demirkollar olarak Mirya ve Adenya markalarıyla 25 ülkeye ihracat gerçekleştirdiklerini belirten Halil Demirkol, ağırlıklı olarak Orta Doğu ve Afrika pazarlarında etkin olan

şirketin sürdürülebilir üretim kapasitesini artırarak uluslararası pazarlarda rekabetçiliğini daha da güçlendirmeye gayret ettiklerini dile getirdi. Halil Demirkol, "Uluslararası pazarlama, marka düzeyinde daha fazla temas, ürün bilinirliği ve satış, fazla satış için bir fırsattır. Yurt dışındaki fırsatlar sayısızdır ve bir işletmenin yurt içinde veya herhangi bir yerde iş yapması erişebileceğinden daha geniş bir kitleye erişmesini sağlar. Bu anlayışla ihracat pazarlarımız gelişmeye açık ve firma olarak sürekli faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde sektörümüze yönelik gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Üretim kapasitemizi artıracak çevre dostu yatırımlara büyük önem veriyoruz." dedi.

"Kalite, gıda güvenliği ve çevre yönetiminde uluslararası standartlara sahibiz"

Demirkollar'ın kalite, gıda güvenliği ve çevre yönetiminde uluslararası standartlara sahip olduğunu, TSE kalite belgeleri ve helal gıda sertifikalarıyla hem iç pazarda hem de dış pazarlarda tüketicilere güven verdiğini dile getiren Halil Demirkol, "Mevcut ürünlerde AR-GE çalışmalarına ek olarak; tüketici talepleri ve müşteri beklentileri doğrultusunda dünyadaki sektörel yönelişlere uygun yeni ürünler geliştiriyor ve farklılık yaratma misyonuyla hareket ediyoruz. Ürün grubumuza eksiksiz hâle getirerek müşteri taleplerinin tam olarak karşılanması ve en etkili çözümün sunulması şirketimizin öncelikleri arasındadır." diye konuştu.

Bağlı oldukları sektörün kısa, orta ve uzun vadede çözüm bekleyen sorunları ve taleplerini de değerlendiren Halil Demirkol, şunları söyledi: "Ülkemizin artan nüfusunu ve tüketimini göz önünde bulundurarak yağlı tohumların aynı tahıllar gibi stratejik öneme sahip olduğu, tüm kesimler tarafından kabul edilmelidir. Bu konuda yasal düzenlemeler yapılmalıdır. İç piyasa fiyatlarını korumak ve dengelemek adına yağlı tohum, ham ve rafine yağlar ithalatı ticari bir takvime bağlanmalı ve buna bağlı olarak gümrük vergisi, gözetim fiyatı uygulaması, üretim dönemlerinde ve takvim çerçevesinde en üst seviyeye çıkarılmalıdır. Gereksiz yere nadasa bırakılan 1,3 milyon hektar alanda, tahıl ekiminin yaygınlaşması sağlanmalı ve buna bağlı olarak diğer bölgelerde boşalacak olan tahıl alanlarına yağlı tohum ekimleri yapılması sağlanmalıdır."

KURUYEMİŞ ÜRETİCİSİ ELNAS NUTS GIDA, "GÜVEN" İHRAÇ EDİYOR

Mersin merkezli Elnas Nuts Gıda; ABD, Vietnam, Arjantin, Çin, İran, Rusya ve Suudi Arabistan'daki ofisleriyle uluslararası pazarlarda etkinliğini sürekli artırıyor. Mersin Serbest Bölge'de ve İran'ın Sirjan şehrinde kabuklu Antep fıstığı kırma ve Antep fıstığı içi çıkarma tesislerini bu yıl devreye alan Elnas Nuts Gıda, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Avrupa ülkeleri ile Rusya ve Çin'e ihracat gerçekleştiriyor.

Elnas Nuts Gıda, Mersin ve İran'da kuruyemiş işleme yatırımlarıyla üretim kapasitesini artırdı.

Mersin'de kuruyemiş ve baharat sektöründe ithalat, ihracat ve transit ticaret faaliyetlerini sürdüren Elnas Nuts Gıda İnşaat Tic. ve Ltd. Şti.; ABD, Vietnam, Arjantin, Çin, İran, Rusya ve Suudi Arabistan'daki ofisleriyle uluslararası pazarlardaki etkinliğini yıldan yıla artırıyor. Mersin Serbest Bölge ve Mersin MTM'de tesisleri bulunan Elnas Nuts Gıda, ağırlıklı olarak Antep fıstığı, kaju cevizi, badem, ceviz, pıkan cevizi, kuru üzüm ve kakule tedarikinde uzmanlaşırken fındık, ayçiçeği çekirdeği, kabak çekirdeği, patlamış mısır, kuru kayısı, kahve çekirdeği, karabiber, karanfil ve diğer kuruyemiş ile baharat çeşitlerini ürün gamında bulunduruyor. Mersin Serbest Bölge'de ve İran'ın Sirjan şehrinde kabuklu Antep fıstığı kırma ve Antep fıstığı içi çıkarma tesislerini bu yıl devreye alan Elnas Nuts Gıda, günlük 12 ton kabuklu Antep fıstığı işleme kapasitesiyle müşterilerinin istediği kalite ve özelliklerde ürünleri tedarik ediyor.

"Orta Doğu, Kuzey Afrika, Avrupa, Rusya ve Çin ihracat pazarlarımız"

Elnas Nuts Gıda İnşaat Tic. ve Ltd. Şti. Genel Müdürü Ayşegül Bayır, Türkiye'nin dünyaya açılan kapılarından Mersin Limanı'nın sağladığı avantajlardan yararlanarak Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Avrupa ülkeleri ile Rusya ve Çin'e ihracat gerçekleştirdiklerini belirtti. Mersin Serbest Bölge'deki fabrikada çıtlatma ve diğer kuruyemiş çeşitleri ile birlikte kavurma faaliyetlerini yakın zamanda devreye

Elnas Nuts Gıda Genel Müdürü Ayşegül Bayır

almayı planladıklarını kaydeden Ayşegül Bayır, "Bilindiği üzere, ülkemiz içinde bulunduğu coğrafya sebebiyle Antep fıstığı üretiminde ve işlenmesinde çok ciddi bir potansiyele ve yurt dışı talebine sahiptir. Bizler bunun farkında olup, ayrıca komşu coğrafyalardan veya Amerika'dan ithal ettiğimiz Antep fıstıklarını da değerlendirerek ülkemize daha fazla döviz kazandırmaya gayret ediyoruz." dedi.

"En önemli özelliğimiz, müşterilerle kurduğumuz güven ilişkisini korumaktır"

Elnas Nuts Gıda'yı bağlı bulunduğu sektörde rakiplerinden ayıran en büyük özelliğinin müşterilerle kurdukları güven ilişkisi olduğunu vurgulayan Ayşegül Bayır, güveni zedeleyecek her türlü olumsuz durumu engellemek için gerekli tedbirleri aldıklarını dile getirdi. Ayşegül Bayır, "Güven temelinde faaliyetlerimizin sürdürülebilir bir şekilde devam etmesi için tedarik aşamasında yurt dışı ofislerimiz, işinin erbabı personelimiz, gerekli kalite ve kontrol sertifikasyonlarımızla, üretim aşamasından yükleme bitinceye kadar kalite kontrol ve dokümantasyon işlemlerini takip ediyoruz. Bu sayede yaptığımız ithalatlarda yaşayacağımız muhtemel problemleri minimize etmekteyiz. Sektörümüzdeki firmaların yurt dışı ofislerinin bulunması bizce bir zorunluluktur. Satış ve operasyon aşamasında ise yine Mersin ekibimiz müşterilerimizle devamlı irtibat halinde kalarak, yüklemelerde ve dokümantasyonda sorun yaşanmaması için gereken bütün tedbirleri almaktadır." dedi.

Kuruyemiş sektöründe yaşanan en büyük sorunun; talebin ve fiyatın savaşı, salgın ve iklim krizi gibi küresel gelişmelerden kolayca etkilenmesi olduğunu dile getiren Ayşegül Bayır, kuruyemiş firmalarının risk analizini çok iyi yapmaları ve yatırımlarını yaparken pek çok faktörü göz önünde bulundurmaları gerektiğini vurguladı.

TARIMDA SÖZLEŞMELİ ÜRETİMİN USUL VE ESASLARI DÜZENLENDİ

Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile tarımsal üretim sözleşmelerinde yer alan tarafların haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat koşulları, fiyat ve miktardaki değişim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ve kapsamı ile tarımsal üretim sözleşmesine ilişkin diğer hükümler düzenlendi.

Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esas olacak. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç hâlinde Tarım ve Orman Bakanlığı'nca belirlenen ürün veya ürün grupları sözleşmeli olarak üretilebilecek. Mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için ceza koşulu belirlenecek. Ceza koşulu, alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde 20'sinden az ve yüzde 50'sinden fazla olamayacak. Sözleşmenin güvenli elektronik imza veya el yazısıyla imzalanmış olması zorunlu olacak.

İGE'DEN İHRACATÇILARA 100. YIL HAZİNE DESTEK PAKETİ

Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynağı ile oluşturulan İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi, kredibilitesi olmakla birlikte teminat yetersizliği nedeniyle finansmana erişmekte zorlanan KOBİ ve KOBİ dışı ihracatçılara, İGE kefaleti ve Hazine ve Maliye Bakanlığı desteği ile protokol imzacısı bankalar tarafından kredi kullanılmasının sağlanması için hazırlandı. İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi'nden faydalanmak isteyen ihracatçılar, entegrasyonunu tamamlamış bankalar üzerinden kefalet talebini İGE'ye iletebilir.

İGE ortağı olan diğer bankalar tarafından da teknik olarak entegrasyon çalışmaları hızla devam ediyor. Yakın zamanda birçok bankanın kullandırılma geçeceği öngörülüyor. İhracatçılar, entegrasyonunu tamamlayan bankaları www.ihracatigelistirme.com.tr web sitesinden takip edebilir. 100. Yıl Hazine Destek Paketi ile ihracatçılar, TL cinsinden azami 24 ay vade ile finansman desteği alabilecekler. Bu paket özelinde başvuru ücreti alınmayacak.

Kefalet sisteminden faydalanmak isteyen ihracatçıların (yararlanıcılar) banka başvurusu ile başlayan süreç, banka tarafından kredi değerlendirmesinin yapılmasının ardından uygun görülen başvuruların İGE'ye iletilmesiyle devam ediyor. Kefalet başvurusu yapan firmaların analiz ve değerlendirmesi analitik model ile yapılıyor. İGE A.Ş. analitik modeli; firmaların geçmiş dönem kredi geri ödeme performanslarını, limit doluluk seviyelerini, çek ödemelerini, karşılık seviyelerini, borçluluk oranlarını ve nakit akışları ile ilgili verileri toplayarak kredi değerliğine ilişkin bir sonuç üretiyor.

AB'ye ihracatta SKDM süreci başladı

Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) demir-çelik, alüminyum, gübre, elektrik ve çimento sektörlerini kapsayan ilk aşaması, 1 Ekim 2023 itibarıyla devreye girdi ve bu geçiş dönemi 2026'ya kadar sürecek. Çevresel etkileri sınırlamak ve iklim değişikliğiyle mücadele hedefiyle hayata geçirilen Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, Türkiye'den AB'ye ihracat yapan birçok sektörü etkileyecek. Yeni mekanizma ile AB ülkelerinin ithalat yaptığı şirketlere, üretim yaptıkları ülkede ödenen karbon fiyatı ile AB'deki karbon fiyatı arasındaki farkı ödemek için SKDM sertifikaları satın alma zorunluluğu getirilecek.

Yeni mekanizma ile Türkiye'den AB ülkelerine yoğun ihracat gerçekleştiren sektörler, yeni politikanın etkilerini yarıdan hissedebilecek. Özellikle elektrik, alüminyum, gübre, demir-çelik ve çimento gibi yüksek miktarda karbon emisyonu üretme potansiyeline sahip olan sektörler, yeni düzenlemelerden daha fazla etkilenebilecek. AB, bu sektörlerden ithal edilen ürünlere yönelik yüksek karbon vergileri getirerek ithalatçıları daha düşük karbon salımına sahip üretim yöntemlerine geçmeye teşvik etmeyi amaçlıyor.

HUBUBAT ELEME TEKNOLOJİLERİ

6 KİTADA
75 ÜLKEDEYİZ

www.akytechnology.com

Fabrika Adresi: Mersin-Tarsus 2.Organize Sanayi Bölgesi Rasim Dokur Bulv. No:19 Akdeniz/MERSİN
Tel:+90 324 502 00 60 Gsm: 0532 154 94 19 E-mail: info@akytechnology.com

Mersin Limanı büyüyor, rotalar yeniden çiziliyor

Türkiye'nin lider limanı MIP,
yatırımlarıyla yıllık kapasitesini
3.6 milyon TEU'ya çıkaracak.

www.mersinport.com.tr

MIP
MERSIN INTERNATIONAL PORT
A MEMBER OF PSA GROUP